

Frimærkesamleren

The Danish Stamp Collector

Nr. 2 • Marts 2016 • 74. Årgang

Rumænien

Klubudstillinger

De sejlede restauranter

Færøerne - fortsættelse

Julemærker

Åk, hvor forandret

Photo letter IV

Med Turistforeningens Tilladelse

01100581

Norden udgivelse 2016 1/2

Madkultur

Valør: DKK 12,00

Udgivelsesdag: 21. marts 2016

40 mærker pr. ark

Ydre mål: 40,00 x 28,50 mm

Format: G - liggende

Kunstner: Bolatta Silis-Høegh

Typografi: Lowe-Martin Group

Trykmetode: Offset

Papir: TR4

01100582

Norden udgivelse 2016 2/2

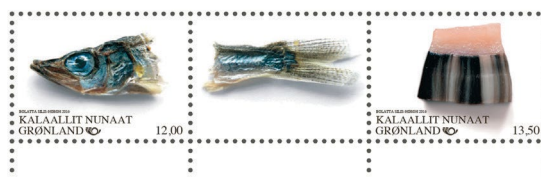
Madkultur

Valør: DKK 13,50

Udgivelsesdag: 21. marts 2016

**NUNANUT AVANNARLERNIIT NERISASSORIAASEQ
NORDISK MADKULTUR**

DKK 25,50

01106581
Miniark: Norden udgivelse
2016

Madkultur

Pris: DKK 25,50

Udgivelsesdag: 21. marts 2016

Det lille og det gigantiske dyr

Bolatta Silis-Høegh har skabt motiverne til POST Greenland's to frimærker i denne Norden-udgivelse, som viser hver deres populære kulinariske specialitet fra Grønland. Det er femte gang, den unge og meget alsidige kunstner skaber motiver til grønlandske frimærker.

„Jeg kan lide tanken om et stykke mattak eller ammasak i naturlig størrelse på konvolutten ... lige til at spise. Og for modtageren, som måske ikke ved, hvad mattak er, må man gerne tænke "hvad er det?" - og den måde blive mere nysgerrig efter historien bag frimærket.“

Af Bolatta Silis-Høegh, kunstner

stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

POST Greenland Filatelia,
Postboks 121, 3913 Tasiilaq, Grønland.
Tlf: +45 70 26 05 50, e-mail: stamps@telepost.gl

74. årgang - Nr. 2 - Marts 2016

Frimærkesamleren udkommer med 6 numre årligt, i månederne februar, marts, april, august, oktober og december.

Redaktion: Anders L. Petersen og Thomas Petersen.

Mail: redaktion@frimærkesamleren.dk.

Årsabonnement:

Danmark, basis..... kr. 250,-
Danmark inkl. 3 petitannoncer ... kr. 325,-
Nordiske lande, basis..... kr. 300,-

Betaling: Jyske Bank

Reg. nr. 5023 kontonr. 0001034765

Til brug i udlandet:

IBAN DK 23 5023 0001 0347 65

SWIFT: JYBADKKK

Adresseændringer mv. meddeles til:

Bogholderiet, Poppel Allé 35, 3500 Værløse.
Tlf. 44 44 34 12 – mail: fp@fpstamps.dk

Copyright:

Artikler publiceret i Frimærkesamleren er forfatterens og Frimærkesamlerens ejendom. Gengivelse af artikler i trykte eller elektroniske medier må kun ske med redaktionens skriftlige tilladelse.

Artikler, beretninger og redegørelser i bladet står for de enkelte forfatters egen regning og er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller foreningens mening.

ISSN 0016-1438

Produktion:

eurographic
Skovalleen 30A, 4800 Nykøbing F.
Tlf. 27 88 10 80. Mail: bj@eugr.dk

Kære læser

Vi burde nu være midt i vinteren med kulde og sne, men i stedet vejrer vi nu allerede forår med fugle, blomster og sol.

Finn Bjerregaard skriver senere i bladet bl.a. om frimærker som verdens bedste ”nervemiddel”. Ja, det er, hvad filatelisterne overlæge M. Bruun-Pedersen og overlæge Riisager fra marinen mener er årsagen til, at mange læger er filatelist. Dette blev skrevet i Berlinske Aftenavis i 1937, men recepten er stadig god og brugbar. Behovet for at have en afslappet, beroligende hobby i vores nuværende forjagede verden kunne prioriteres langt højere. Som et rent naturprodukt er vores hobby oven i købet uden de store fysiologiske bivirkninger. At de kan være af økonomisk eller pekuniær art er en anden historie.

Filatelichef Pertti Frandsen fra Post Greenland har efter 17 år valg at forlade sin stilling og flytte til Danmark. Pertti har deltaget for postvæsenet i Grønland i en periode, hvor der har været stor opmærksomhed på baggrunden for hver enkelt frimærke udgivelse, og tryk-kvaliteten. En af de mest revolutionerende frimærkeudgaver er Ekspeditionsserien, der blev startet og afsluttet under Pertti Frandsens ledelse. Denne serie har udbredt kendskabet til Grønlandske frimærker kloden rundt. Frimærkesamleren takker for et godt og konstruktivt samarbejde.

Interessen for FFF – Tysklandgruppen og FFF – Dansk stålstik har været stor, og de af bladets læsere, der ikke kan deltage i møderne, er velkomne til at deltage i de mailgrupper, der er startet med henblik på at skabe kontakt imellem interesserede samlere og formidle nyheder.

Auktionshusene er nu midt i deres højsæson, og som samlere modtager vi den ene fristelse efter den anden. Nogle storsamlere stopper, og deres samling kan nu spredes ud til nye samlere. Investorer sælger ud, fordi de har opkøbt det forkerte frimærker og vil redde, hvad reddes kan. I Tyskland udbydes materiale, der ikke er set i mange år, og Postiljonen har fået indleveret en stor flot Islandssamling, der nok skal finde nye ejere.

Redaktionen

VF

WWW

auktion

vf-auktion.dk

- Online auktioner

- Gratis auktionskatalog

- Over 10000 lots hver måned

Haydnsvej 2, 4. sal DK - 2450 København SV
Tlf. (+45) 36 16 00 84 - auktion@vf-auktion.dk

De danske frimærkeklubbers udstillinger

Af Bruno Nørdam, Randers Filatelistklub

1975

Jubilæumsudstillingen "ØPOST 75" i Ringe

Sted: Ringe-Hallen, Ringe.
Tidsrum: 27. 28. september 1975.
Arrangør: Ringe Frimærkeklub.
Anledning: Klubbens 10 års jubilæum.
Protektor: Borgmester Erik Hansen, Ringe.

Klubben, der er stiftet den 11. oktober 1965, havde her i jubilæumsåret 60 medlemmer. Der blev vist frimærker på 4.240 plancher. Rammeafgiften var 12 kroner pr. ramme (12 planche pr. ramme). Dog var det gratis for juniorerne. Medlemmer fra klubbens venskabsklubber Wintherhude/Alsterdorf, Brunsbüttel og Poggendorf fra Vesttyskland deltog. Uden for konkurrence viste Karlo Lindskog fra Odense danske julemærker med grønlandsk motiv, formanden for Ringe Frimærkeklub Kai Dagfinn Nielsen hjemmefrankostempler fra Færøerne og Poul Magleby fra Kastrup uddrag af en danmarkssamling. Post- og Telegrafvæsenet deltog med nye ark prøvetegninger fra Færøerne, lidt ældre Færøerne og diverse ark, prøvetryk og tegninger fra Grønland. De 4.240 plancher (360 rammer) fordelte sig på 3.120 til seniorerne (79 samlinger), 400 til juniorerne (19 samlinger, 396 indbudte samlinger) og 324 til en klubkonkurrence.

Billet til ØPOST 75

En dommerkomite, bestående af Stig Andersen, Ingolf Bindel, J. Hermann og Arne Dahl bedømte seniorernes 71 samlinger. De samlinger, som fik mindst sølv er nævnt, idet de hermed var kvalificeret til at udstille på Hafnia 76.

Landesamlinger

Der var vermeil til:

Robert Storgård, Kolding, for Danske skillingsmærker 1851-1875 (Ringe Kommunes ærespræmie)
Finn J. Christensen, Odense, for Grønland 1905-1970 udvidet katalogsamling (Udstillingskomiteens ærespræmie)
Kurt Bliese, Flensborg, for Island 1873-1955 udvidet katalogsamling (Udstillingskomiteens ærespræmie)
Jørgen Pedersen, Ringe, for Tyskland 1872-1923 udvidet katalogsamling (Udstillingskomiteens ærespræmie)

Der var sølv til:

Henning Nielsen, Odense, for Danmark 1851-1925 udvidet katalogsamling
Kai Dagfinn Nielsen, Ringe, for Danmark 1851-1930 udvidet katalogsamling
Herbert Ramm, Flensborg, for Danmark 1851-1965 udvidet katalogsamling
Mads Thuesen, Hadsten, for Norge 1855-1944 uddrag af landesamling

Specialsamlinger

Der var vermeil til:

Mr. Max, København, for Finland 1762-1900 med prøvetryk, nytryk og forfalskninger (Landesverband Hamburg-Schleswig-Holstens ærespræmie)
H. A. Grubich, Tønder, for 4 RBS i typer, tryk mm (K. J. Bernards, Lübeck, ærespræmie)
Ove Pedersen, Ålborg, for Danmark 1851-1870 med breve og trykopsætning (Ringe Frimærkeklubs ærespræmie)

Mr. Max, København, for CSRLuftpost 1918-1930 uddrag med bl.a. fejltryk (Danske Filatelisters Fællesfonds ærespræmie)

Der var sølv til:

Sven A. Hansen, Brørup, for Danmark 1851-1870 uddrag med essays, prøvetryk og nytryk (Kirsten Ehlers ærespræmie)
Palner Rundstrøm, Albertslund, for Engelsk post i Tyrkiet 1885-1921 og England porto (Brunshüttel Briefmarkenklubs ærespræmie)
Ole Halvorsen, Give, for Slesvig 1920 med bl.a. breve med blandingsfrankatur og CIS (Tønder Frimærkeforenings ærespræmie)
Thorolff Björklund, Tørshavn, for Russiske frimærker brugt i Finland 1901-1917 (Emlshorn Briefmarkenklubs ærespræmie)

Studie- og stempelsamlinger m.m.

Der var vermeil til:

Per Friis Mortensen, Odense, for England og Irland privilegerede post 1764-1840 (Klaus Kestes ærespræmie)
P. Fabricius Jensen, Haderslev, for Studiesamling Fr. VIII 1907-1912 (Kirsten Ehlers ærespræmie)
Erik Hvidberg Hansen, Vojens, for DVI efter 1905 med tryk og pladefejl (KPK's ærespræmie)
Poul Warbande, Itzehoe/Holst, for Breve og stempler fra Mecklenborg 1800-1868 (ER-Frimærkers ærespræmie)

Motiv- og temasamlinger

Der var sølv til:

Karl Heinz Wagner, Dietz/Lahn, for Luftfart, et tværsnit af flytyperne (Tåstrup og Omegns Frimærkeklubs ærespræmie)
Poul K. Madsen, Lyngby, for Folkedragter fra Europa (AFK Odenses ærespræmie)

Aksel Madsen, Nr. Lyndelse, for Europæisk rumfart, uddrag af samling (Odense Filatelistklubs ærespræmie)

Edmund Brickert, Lüneburg, for Der Mensch fliegt uddrag af samling på 720 plancher (Danske Filatelisters Fællesråds ærespræmie)

Hans-Joachim Bernards, Lübeck, for Kirkemotiv på Danmarks frimærker (Fyns Amtsavis ærespræmie)

Arne Hansen, Hjørring, for Komponister uddrag af musikhistorie (Heinz Leweranz ærespræmie)

Günther Nuyken, Bielefeld, for Den Olympiske flamme 1972

Juniorene blev bedømt af Annelise Møller, Kurt Holmgård og Aksel Møller. Resultatlisten er desværre ikke offentliggjort.

Der blev afholdt en klubkonkurrence for tre klubber med Annelise Møller og Karlo Lindskog som dommere. Ringe Frimærkeklub løb af med sejren med Wintherhude-Alsterdorf og Brunsbüttel på de næste pladser.

Særstempel

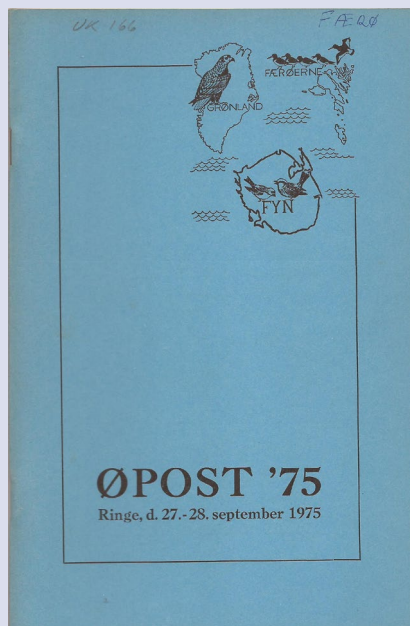
Særstemplet er tegnet af Jørgen Pedersen fra Ringe. Det meget enkle stempel har i midten (dato), "ØPOST/75" og i randen "RINGE / 10 ÅRS JUB.". Stemplet blev anvendt på begge udstillingsdage med hver sin dato.

Særkonvolut

Særkonvolutten har som motiv udstillingens bomærke, som er tegnet af Jørgen Pedersen fra Ringe. Konvolutten kostede 2 kroner inklusive porto.

Katalog

Det 66 sider store katalog har en udførlig udstillerliste. Af filatelistiske artikler findes der "Det grønlandske julemærke" af Karlo Lindskog, "Da jeg lavede Færø-provisorier" skrevet af tandlæge Holger Winther den 27. juni 1934, "Færøerne – Hjemmefrankostempler på Færøyar" af Kai Dagfinn Nielsen og "FN's arbejde og frimærker" uden angivelse af forfatteren.

Bolivia udgiver et miniark med Hafnia 76 I.

Bolivias postvæsen udsendte den 7. oktober 1975 otte miniark med frimærkeudstillinger 1975, 1976 og 1977. Det ene af dem viser Hafnia 76's bomærke.

Oplaget er på 5.000 stk.

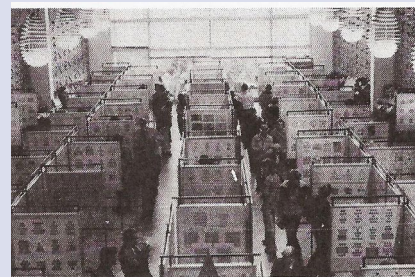
Jubilæumsudstillingen "Aros 75" i Aarhus

Sted: Aarhus Universitets Aula, Aarhus.

Tidsrum: 10. – 12. oktober 1975.

Arrangør: Jysk Filatelistklub.

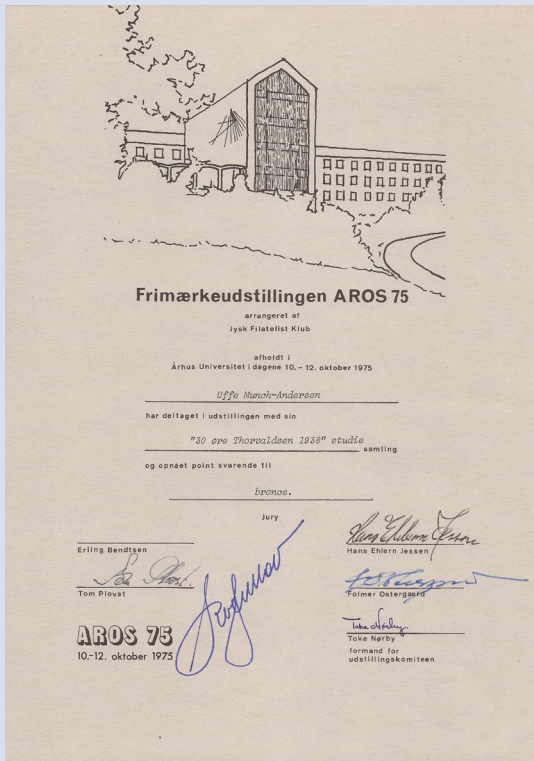
Anledning: Klubbens 55 års jubilæum og 100 året for møntsystemskiftet.

Udstillingen i Aarhus Universitets aula

Der blev udstillet 300 rammer med 12 plancher pr. ramme (30 x 27 cm) og ca. 30.000

frimærker. Prisen for én ramme var i konkurrenceklassen 15 kroner og for samlinger uden for bedømmelse 5 kroner. For at give flere chancen for at deltage på Hafnia 76 ville samlinger der ikke tidligere havde fået sølvmedalje få fortrinsret. Det var den sidste udstilling, hvor det var muligt at kvalificere sig til at ansøge om at komme med på Hafnia 76. Ca. 80 udstillere deltog, hvoraf 65 i konkurrenceklassen. De indbudte samlinger var Erik Egtved Paaskesen med "Filatelistisk Danmarkskort", Th. Andersen med "Jernbane og poststempler" og Postmuseet med en samling vedrørende møntskiftet i 1875. Uden for bedømmelse udstillede Torben Hjørne Petersen "Grønlandske og færøske stempler", Erik Hvidberg Hansen "Dansk Vest Indien 1905-1917", Th. Andersen "Danmarks julemærker", Aa. Kabell "Lauenborg" og "Aarhus Bypost", Karlo Lindskog "Det Grønlandske Julemærke" og "Hafnia 76", Per Fabricius Jensen "Frederik VIII, 1907-1912", Eigil Rasmussen "Island 1873-1932" og endelig Robert Larson "Færøerne 1919-1945".

Diplom for bronze

En jury, som var udpeget af Danske Filatelisters Fællesråds dommerkollegium, tildelte 10 eksponater den højeste udmærkelse, sølv. Dermed var disse eksponater kvalificeret til Hafnia 76.

I kategorien landesamlinger var der sølv til Aksel F. Nielsen for "Norge 1855-1947" (Jysk Filatelistklubs ærespræmie) og til J. P. Jørgensen for "Schweiz". Sølv var der i kategorien specialsamlinger til Jesper Haff for "Danmark 1820-1875" (Danske Filatelisters Fællesråds ærespræmie), til Fritz Amstrup Sørensen for "Færøerne" (Færømedaljen. Anders Nyborg), til Erling Berger for "Holland 1852-1864". Der var to sølvmedaljer i kategorien studiesamlinger. Toke Nørby modtog sin medalje for "30-øres provisorierne 1955-1956" og Chr. Larsen for "Danmark karavel 1933-1944". Knud Mohr fik sølv og Hafnia 76 posthistorisk mappe for sit eksponat "Posthistorie" om Slesvig Holsten og Lauenborg 1851-1864 i kategorien samlinger efter andre kriterier. Den sidste sølvmedalje faldt i kategorien motiv- og temasamlinger og gik til Jørgen Jørgensen for "Fiskeri", der

viste udnyttelsen af vandets dyreliv.

Hafnia 76 arrangerede den 11. oktober 1975 en førsteflyvning fra Skovlunde til Kirstineminde Lufthavn ved Aarhus. Flyet medbragte en særkonvolut, som blev afgangsstemplet i Skovlunde og ankomststemplet med udstillingens særstempel. På billedet ses Peter Eis (søn af Hafnia 76's generalsekretær Henrik Eis), der afleverer posten til Thorkild Andersen i Aarhus.

Udstillingen havde et postkontor, hvor forsendelserne blev afstemplet med særstemplet. Hafnia 76 havde sin egen stand. Der var opsat en grønlandsk og en færøsk postkasse udelukkende til brug for forsen-

delser med grønlandske og færøske frimærker.

Udstillingen var velbesøgt med ca. 1.500 gæster og et godt økonomisk resultat.

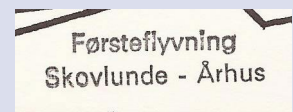
Særstempel 1

Det officielle særstempel er tegnet af Arne Pedersen efter ide af Toke Nørby. I midten er vandmærke II gengivet. Vandmærke II er kende-

tegnet ved at det er det eneste vandmærke, der har været anvendt på danske frimærker med værdiangivelse i skilling og i øre og symboliserer således møntsystemskiftet i 1875. Vandmærket er omsluttet af datoen og neden under vandmærket læses "1975". I randen læses "Århus C. AROS 75". Stemplet blev anvendt på alle udstillingsdage med hver sin dato.

Særstempel 2

Særstempellet er privat fremstillet og anvendtes på konvolutter, der blev befordret med flyet fra Skovlunde til Aarhus. Teksten er "Førsteflyvning / Skovlunde- Århus".

Særkonvolut 1

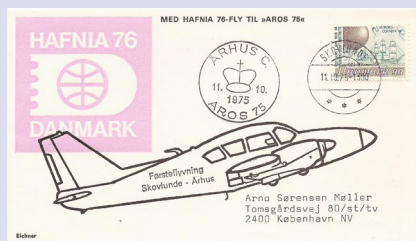

Prisen for konvolutten med frimærket, der blev udgivet i anledning af FN's kvindeår (AFA 584), var 2,50 krone. Motivet på konvolutten er Århus Posthus på Fredenstov i 1875, året for møntskiftet. Arne Pedersen stod for designet.

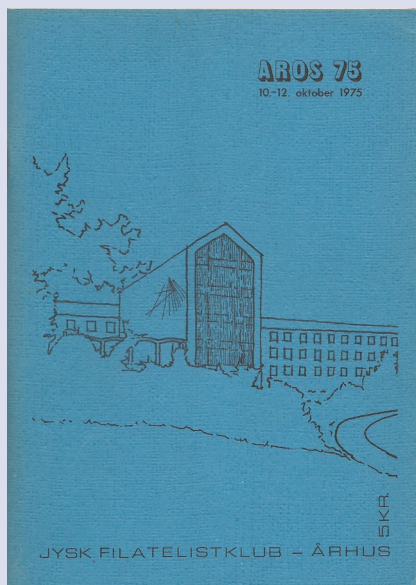
En konvolut, der blev frankeret med det grønlandske frimærke med Dronning Margrethe i anorak 90 øre rød (AFA 90) og afstemplet 3990 M/S Kununguak, kostede ligeledes 2,50 kroner pr. stk.

Særkonvolut 2

Konvolutten, som blev anvendt til flyvningen mellem Skovlunde og Aarhus, kostede 5 kroner. Ib Eichner Larsen tegnede motivet. Den har et afgangsstempel fra Skovlunde, et udstillingsstempel og et specielt privatfremstillet stempel.

Katalog

På forsiden af kataloget er der en tegning af Aarhus Universitet, udført af Arne Pedersen. Kataloget på 58 sider kostede 5 kroner på udstillingen og 6 kroner, hvis det skulle sendes. Ud over den obligatoriske udstillerliste med et indeks over udstillerne som en ekstra service, er der følgende filatelistiske artikler:

- "Om jernbaner og poststempeller" af Th. Andersen
- "Lidt om at udstille motivsamlinger" af K. V. Fullov
- "Posthus og filateli i Den Gamle By" i Århus" af J. E. Tanggaard
- "Studier af 30-øres provisorierne" af Toke Nørby
- "1. Zone 1920" af John Sørensen

Toke Nørby, der var formand for udstillingskomiteen, redigerede og satte

katalog. For sin indsats modtog han Aarhus Philatelistklubs ærespræmie.

Jubilæumsudstilling i Nakskov

Sted: Nakskov.

Tidsrum: 21. oktober - 3. november 1975.

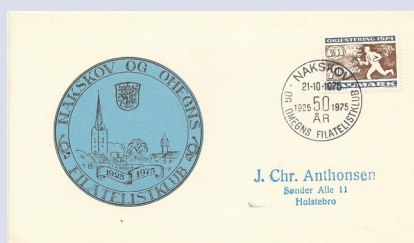
Arrangør: Nakskov og Omegns Filatelistklub.

Anledning: Klubbens 50 års jubilæum.

Klubben blev dannet i 1925 under navnet "Nakskov Filatelistklub". Det nye navn blev vedtaget på en generalforsamling den 25. februar 1975. I anledning af jubilæet blev der udgivet et katalog på 8 sider.

Det officielle særstempel har i midten (dato), "1925 50 1975 / ÅR" i og i randen NAKSKOV OG OMEGNS FILATELISTKLUB".

Illustrationen på særkonvolutten er Nakskov Byvåben, et vue over byen med Sct. Nicolai og Nakskov Vandtårn og årstallene "1925" og "1975". I randen ses "NAKSKOV OG OMEGNS FILATELISTKLUB".

Fortsættes i næste nr.

BILLIGE TILBUD

Frimærker – Breve – Samlinger

Samlinger udstykkes: Skandinavien, danske NO stempler, stjerne-stempler, Danmark Perfin før 1930 samt Vesteuropa.

ILETA–Steen Rosling

Kontor: Lyngvej 125 3450

Allerød

Tlf. 33129123

Postordresalg besøg efter aftale. Gratis prislister over Deres samleområde.

stampinvest.dk

Danmark, Norden, Europa

SAMLER UDSTYKKER sine samlinger online

Enkeltmærker/sæt, breve, stempler, pladede mærker og spændende lots

Alt med foto

Interessante priser

NYT hele tiden

GRATIS NYHEDSBREV

stampinvest.dk

Kig hellere forbi en gang for meget end en gang for lidt

Postkort med Pensionater

Til en kommende artikel i Frimærkesamleren søger jeg postkort med pensionater i byerne (ikke sommerpensionater). Både facade- og interiørkort har interesse. Køber gerne; men en skanning kan også bruges.

Med venlig hilsen

Leif Ørndorf

Katrineholmsalle 113, 8300 Odder

Email: leif@filatelisten.dk

Telefon 30 28 40 98 - Skype: leif169

www.filatelisten.dk

RUMÆNIEN

Post i Constantinople (Istanbul) i 1919

Af Erik Hansen

Den 12. og 13. november 1918 rykkede franske og engelske militærstyrker ind i og besatte Constantinople. Efterfølgende, den 7. februar 1919, også italienske styrker. Rumænien støttede den europæiske besættelse af Constantinople og store dele af Tyrkiet, og den rumænske regering besluttede i sensommeren 1919, at der skulle oprettes et postkontor i Constantinople, bl.a. i forventning om en generel stigning i handlen i regionen. Postkontoret blev, som i 1896, indrettet på et skib, der lå vej kaj i Constantinople.

5 rumænske frimærker i værdierne 5, 10, 15, 25 og 40 bani fra 1909 og 1918 udgaverne, samt et 5 bani Timbru-de-Ajutor mærke fra 1918 (obligatorisk tillægsværdi på breve), blev overtrykt til brug ved kontoret i Constantinople. Grundværdierne er takket $13\frac{1}{2}$ eller $11\frac{1}{2}$ og findes i farvenuancer (ill. 1).

Ill. 1

Overtrykket er et cirkulært håndstempel, Posta Romana – Constantinopol, samt året 1919 og det rumænske postvæsens initialer i midten. Overtrykket er placeret centralt på mærkerne, men forskydninger ses naturligvis, uden at det betyder noget. Overtrykket er sort på 5, 10 og 15 bani og rødt på 25 og 40 bani.

Der hersker nogen usikkerhed om, hvornår postkontoret åbnede, men det var formentlig i september 1919, hvor de fleste stempelafttryk er fra. Enkelte kilder hævder, at kontoret fungerede helt op til 1922, men det mest sandsynlige er, at kontoret lukkede i december 1919. Det var muligt at sende anbefalede breve fra kontoret.

Ill. 2 og 2a

Der eksisterer falske overtryk (ill. 2). Ægte overtryk har en lille åbning på det andet T i Constantinopol mellem den lodrette og vandrette streg i bogstavet (ill. 2a).

Til at annullere overtryksudgaverne blev der fremstillet et dobbelt-rings-stempel med teksten POSTES ROUMAINES CONSTANTINOPOLE.

Kilder på internettet (med filatelistiske illustrationer) angiver stemplets størrelse som 31.5 mm ydre cirkel og 20.5 mm indre cirkel med datoformatet 7 * 9 * 919.

Jeg har et filatelistisk brev sendt til Bucarest med et dobbelt-rings-stempel CONSTANTINOPOLE POSTES ROUMAINES med et åbent kryds mellem bogstaverne S og C og 29 mm ydre cirkel og 18.5 mm indre cirkel samt datoformat 13. X. 19. Frimærkerne er ægte men med falsk stempel? (ill. 3).

Ill. 3

Jeg har også eksemplarer af stemplet med 31.5 mm og 20.5 mm cirkler, teksten POSTES ROUMAINES CONSTANTINOPOLE og stempeldatoen 16 * 12 * 919, som jeg ser som en sen anvendelse (ill. 4).

Ill. 4

Min rumænske stempelhåndbog går desværre kun til 1910, så der er ikke hjælp at hente her.

Der eksisterer også falske stempler bl.a. med et andet datoformat, 26 JUL 919, og stempelfarverne blå og rød. Illustration 5 er med ægte overtryk og falsk stempel med datoformatet 12 JUL 919.

Jeg vil vove den påstand, at alle stempler med blå stempelfarve er falske.

III. 5

III. 6

Illustration 6 er et 5 bani Timbru-de-Ajutor mærke med falsk overtryk og falsk stempel 18 * 6 * 920.

Jeg har et billedpostkort, frankeret med et tyrkisk 5 para, 1920-udgave, der er skrevet og afstemplet den 9. marts 1921 i bydelen Stamboul og stilet til en modtager i Charente, Frankrig. Billedpostkortet er derudover frankeret med et rumænsk frimærke (uden overtryk), der er stemplet med Postes Roumaines Constantinople den 7. marts 1921 i blå stempel-farve (ill. 7).

III. 7

Det rumænske postkontor eksisterede ikke i Constantinople i 1921, og spørgsmålet er så, om ikke stemplet efter 1919 er kommet på afveje. Jeg hører meget gerne fra læsere, der kan bidrage til spørgsmålet om falsk eller ægte stempel.

Et af de rumænske postførende dampskibe var Regele Carol I, der her ses ved kaj i Constantinople. Dampskibet er navngivet efter den første konge af Rumænien, Carol den 1., der blev født den 10. april 1839 i Sigmaringen og døde den 10. oktober 1914 i Sinaia, Rumænien. Regele Carol I blev bygget i 1898 og tilhørte den rumænske søfartstjeneste SMR (Serviciul Maritim Roman), som anvendte det til transport fra Constanza i Rumænien til og fra Levanten herunder Constantinople. Regele Carol I sank den 10. oktober 1941 fem sømil øst for Varna efter at være blevet torpederet af en russisk undervandsbåd (ill. 8).

III. 8

III. 9

Til sidst et billedpostkort med det rumænske postførende dampskib Romania i Bosporus Strædet. Sejlede her frem til 2. verdenskrig, hvor det blev overtaget af tyskerne. Det blev sænket af russerne den 15. maj 1944 ved Krim-halvøen i Sortehavet (ill 9).

Jeg håber ikke, at læserne synes, at denne artikel har for mange frimærke- og stempeldetaljer. Det er jo nogle af de udfordringer, der ligger i områderne "bag i bogen".

www.nellefrim.dk

.....Kæmpe webshop

Åbningstider i butik:

Johnstrups Allé 1 1023

Frederiksberg C

Kæmpe udvalg af frimærker,
fra alverdens lande.

Tirsdag – Fredag

10:30 – 17:00

Første lørdag hver måned

10:00 - 13:00

Photo Letter IV

Af Flemming Petersen

I Frimærkesamleren nr. 2 i 2008 blev der vist en liste over de kendte officielle Photo Letter med mågen på forsiden som kendetegn. Der er nu dukket en ny variant op:

• KGH med Mågen fra 1883 findes også udgivet af KGH og GGU, Østervoldgade, i samarbejde.

I Frimærkesamleren nr. 3 i 2011 blev der vist en liste over private Photo Letter med forskellige kendetegn på forsiden. Der er dukket et nyt Photo Letter op siden, samt en variant omtalt i Frimærkesamleren nr. 2 2014 :

• Thule Air Base med 5 billeder som genoptryk med blå indvendige linjer.

• Den viste illustration er en ny type privat Photo Letter fra Holsteinsborg, på grønlandsk Sisimiut. Dette Photo Letter er trykt af Sindal Bogtrykkeri, og er på forside illustreret med et tegnet omrids af Grønland. En rød plet viser Holsteinsborg/Sisimiut's beliggenhed. Desuden er der 2 flag, hvoraf det ene er det danske, og det andet fra sømandshjemmet. På 2 af billederne er det sømandshjemmet der er illustreret.

• Den røde luftpostmarkering i kanten på forsiden er trykt spejlvendt i forhold til de øvrige Photo Letter.

Hvis nogen kan hjælpe med nærmere oplysninger om dette

Photo Letter, hører jeg gerne nærmere.

Hvis du kan supplere med nye fund er jeg meget interesseret, og mangler du en ny opdateret liste over alle kendte Photo Letter fra Grønland, kan du kontakte mig på mail fp@fp-stamps.dk, så vil du få den tilsendt på mail. Photo Letter fra Færøerne har også min interesse.

Postkortfremstilling

Af Flemming Petersen

Kan nogen hjælpe???

Frimærkesamleren har fået indleveret den viste kuvert, der har indeholdt et dusin postkort, 2 sorte vignetter og et negativ.

På forsiden af kuverten er trykt en brugsanvisning til fremstillingen af de 12 postkort.

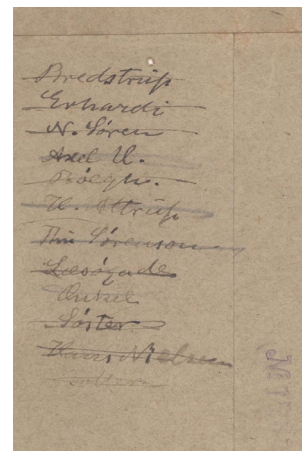
Denne ide er tildelt sølvmedalje på verdensudstillingen i Paris i år 1900.

Er der mon samlere, der har et eller flere af disse postkort?

Hvordan fremtræder de? Kan de evt. kendes på det viste fabriksmærke?

På bagsiden af kuverten er trykt »Nr. 1732«, og der er håndskrevet navnene på 12 personer, som må antages at være modtagerne af disse 12 kort. Kan du hjælpe? Så send en mail til info@3fff.dk eller kontakt os på tlf. 44 44 34 12.

På forhånd tak.

Ak, hvor forandret

Af Finn Bjerregaard, FFF

I en lille rodekasse jeg havde købt, stødte jeg på denne faktura. Jeg samler ikke selv på danske frimærker, men har en del frimærkevenner, som gør, og jeg tænkte på, om den måske kunne interessere en af dem. Fakturaen er fra »H. Hirschsprungs Forlag«, dateret 20/10-1945, og der er vedhæftet 2 stk. 10 øre

H. HIRSCHSPRUNGS FORLAG 9585
Fraderiksholms Kanal 4
KØBENHAVN K • TELEFON CENTRAL 43044 • GIRO 27567

Dato 20/10-1945
Sjætte Larsen,
Vestermønst,
O d d e r .

bib
KONTANT FAKTURA

nr. Kontant	Ord.	Netto	pr. Kontant
1	Ebbe Nielsen: Tegn selv.		3.85
	Porto		0.10
	Retur Kr. 0.20 i Frimærker.		3.95
	Frim.		

BETALT
H. Hirschsprung
Farsø

Chr. X frimærker.

En kunde har øjensynligt forudbetalt kr. 4,15. Fakturaen lyder på kr. 3,95, og firmaet har tilbagebetalt de overskydende kr. 0,20 i frimærker.

Det fik mig til at tænke lidt tilbage, det gør man jævnligt i min alder, og sammenligne tiden dengang og nu, og tænke på de forandringer der er sket med brugen og værdien af frimærker.

Frimærker før:

- De var frigørelsesmidler og blev brugt til frankering og betaling for postforsendelser.
- Ubrugte frimærker kunne ombyttes hos postvæsenet til nye værdier. Der blev beregnet et ombytningsfradrag på 0- 5 % af den samlede pålydende værdi.
- De var også små værdipapirer, og helt op i 1970'erne var det almindeligt at benytte frimærker som betaling.
- I flere lande blev de brugt i sparemærkebøger.
- De blev i perioder brugt som nødpenge/småmønt, i cellofan og med reklame fra forskellige firmaer, eller opklæbet på runde metalstykker.
- Helark blev forsynet med et marginalnummer og fortløbende arknummerering, lige som pengesedler, så det enkelte ark var unikt. Det nedsatte risikoen for tyveri og fremstilling af forfalskninger.
- Firmaer perforerede deres frimærkebeholdning for at forebygge tyveri.
- Postvæsenet solgte nye, ustemplede frimærker til samlere, som også kunne finde stemplede frimærker til en samling, både i deres egen post og i den hos familie, venner, bekendte og måske på arbejdspladsen

Frimærker nu:

- De er stadig frigørelsesmidler og kan bruges til frankering, men der er sket et stort fald i antallet af brevforsendelser, og af pakker som postvæsenet beforder. Private entreprenører og elektronisk post er stærke konkurrenter. Antallet af årlige udgivelser er dog ikke ændret.
- Flere postvæsenet ombytter ikke mere ubrugte frimærker, og i Danmark beregner Postnord nu et ombytningsfradrag på 20%.
- Ingen forretningsdrivende tager imod frimærker som betaling.
- Ark forsynes ikke længere med løbende nummerering.
- Mange firmaer har afskaffet frimærker og benytter frankeringsmaskiner eller "Port Betalt" kuverter.
- Postvæsenet sælger stadig nye, ustemplede frimærker til samlere, og der fremstilles løbende, til ære for dem, altså samlerne, en række »filateliprodukter«, som er delvist uegnede til frankering. Det er meget svært/ næsten ikke mere muligt at finde stemplede frimærker til en samling i sin egen eller andres post.

Vi kan alle se, at frimærkets funktion og anvendelse har ændret sig radikalt igennem de seneste 20-30 år, og at det i 2016 primært er et samleobjekt. Når samlere køber nye frimærker hos postvæsenet er det vist mest for at gemme dem/sætte dem op sammen med de andre frimærker. At bruge dem til at sætte på breve er en sjældenhed. Der må være mange, der lige som jeg selv har erfaret, at andre samlere, frimærkehandlere, auktionshuse m.fl. frankerer med ældre frimærker, så der skal klistres 10-15 udgæde og ligegyldige frimærker på kuverten, for den er korrekt frankeret.

Frimærker i fremtiden:

- Bare jeg vidste det, men som samler kan jeg spørge mig selv: Kommer der nye frimærker om 10-20 år, hvis/når vi er holdt op med at købe dem, enten fordi vi er blevet trætte af dem, eller fordi vi er gået til de evige filatelimærker?
- Optimist kan man nu godt være, for frimærker har i mange år været anset for også at være en rigtig god nervemedicin. I en stor artikel i Berlinske Aftenavis den 21. september 1937 skrev overlæge M Bruun- Pedersen, at der var mange læger blandt filatelister, og en af datidens allerfineste samlere, marineoverlæge Riisager, sagde det på denne måde: "når der er så mange læger, der samler, skyldes det bl.a., at det at samle på frimærker er det mest nerveberoligende middel, man har".
- Frimærkesamlere her i 2016 ved det også godt. Vi mærker det jo, når vi sidder med frimærkerne, albummet, indstiksbogen, pincetten, luppen, takkemåleren og vandmærkesøgeren og bliver klogere på historie, geografi, natur eller finder takningsvarianten, det omvendte og spejlvendte vandmærke, den perfekte centrering, den korrekt frankerede forsendelse fra Serbien, julemærket på et kort afstemplet den 24. december, eller bare det eksemplar af 6.60 kr. Rigsvåben, grøn, stemplet i 1988-89, der lige mangler. Der er plads nok og muligheder for os alle sammen, og vores hobby skal nok overleve.

Danmarks Frimærkehandlerforening (DFH)

Etiske retningslinjer for medlemmer af DFH:

1. DFH s medlemmer bør udvise loyalitet overfor DFH, og dermed foreningens øvrige medlemmer.
2. DFH s medlemmer medvirker aktivt til at undgå handel med falske, reparerede og/eller manipulerede objekter, med mindre køber er gjort opmærksom på dette forhold inden køb.
3. Såfremt et medlem af DFH føler sig overbevist om, at en person foretager forfalskninger, reparationer mv. af objekter, og den pågældende søger sådanne objekter solgt, uden at gøre opmærksom på objektets status eller ændrede status, orienteres den nedsatte ekspertgruppe.
4. Sælges mærker med attest/udtalelse, skal denne – normalt - være forsynet med foto samt relevant tekstning.
5. DFH s medlemmer tilbyder returret ved salg af enkeltobjekter, der ikke kan opnå en fejlfri attest/udtalelse. Såfremt køber ønsker at benytte sig af denne garanti, skal dette aftales inden køb, og objektet sendes, for købers regning, til den af køber ønskede ekspert. Garantiperioden er principielt 1 måned men kan - efter aftale - forlænges.
6. Ved salg af nytryk, og/eller fotografiske gengivelser, bør dette fremgå af beskrivelsen, og årstallet for fremstilling oplyses, såfremt dette kendes.
7. Enkeltojekter, med eller uden attest, der indgår i en samling/lot er ikke omfattet af tilbagekøbsgarantien.
8. Ovennævnte punkter erstatter ikke den til enhver tid gældende lovgivning.

Tillæg for DFH medlemmer der også driver auktionsvirksomhed:

9. Det udbudte materiale skal beskrives ud fra den viden, auktionshuset har om de enkelte objekter. Materiale, som man har en begrundet formodning om er falsk, repareret eller på anden måde manipuleret, må ikke udbydes, uden disse oplysninger. Dette gælder også for større samlinger, hvis disse objekter udgør en væsentlig del af lottets værdi eller fremhæves i teksten for lottet.
10. I forbindelse med indlevering af materiale, skal alle auktionshusets salgs- og indleverings vilkår være kendt af indleverer.
11. Sælges objekter med attest, oplyses navn på prøver, samt tidspunkter hvor prøvning er foretaget.
12. Dersom prøver og sælger er samme person/firma skal der udvises særlig opmærksomhed.

Udgave 23. april. 2012

Mere om mistillid i toppen af dansk filateli

Af Flemming Petersen

Debatten om mistillid i toppen af dansk filateli har nu stået på i mere end 3 måneder. Der foreligger en politianmeldelse fra november 2015, og der fremskaffes løbende nyt dokumentationsmateriale til den politimæssige efterforskning. Postfrisk/hængslet debatten har påkaldt sig den største opmærksomhed, og her må vi afvente de nærmere resultater, før der kan drages en endelig konklusion om, hvad der er foregået, og hvilke konsekvenser dette måtte få for fremtiden.

Mistillid til Carl Aage Møller/auktionshusene:

4. december 2015 svarer undertegnede fra DFH's etiske udvalg Filatelisten på en henvendelse. Af svaret fremgår bl.a. "at DFH's medlemmer opfordres til at kikke på de etiske retningslinjer, ikke mindst punkt 3 og 12".

15. januar 2016 meddeler Danmarks Frimærke Handlerforening (DFH), at Carl Aage Møller er blevet ekskluderet som medlem af DFH's etiske udvalg.

Carl Aage Møller har, trods opfordring herom, ikke givet en forklaring på sin rolle i de anklager, der ligeledes skaber problemer for flere af DFH's medlemmer, auktionshusene, og samlere.

4. februar 2016 udsendes en pressemeddelelse fra Skanfil A/S, der nu har konstateret, at de har solgt nogle lot postfriske frimærker, der tidligere har været udbudt som hængslede. Det oplyses, at køberne vil blive holdt skadesløse, samt at der vil blive søgt regres hos indleverer/prøver. Skanfil regner med, at andre auktionshuse/handlere, der er berørt af denne sag, vil gøre det samme.

8. februar 2016 orientering i Frimærkesamleren nr. 1 2016 "Kære læser" og side 17 hvor det oplyses, at øjnene i denne sag er rettet mod nogle af vore store auktionshuse.

Carl Aage Møller har ikke svaret på henvendelser fra DFH, og ikke orienteret det etiske udvalg om de opståede problemer, men alligevel lader han forstå, i sit indlæg på facebook, at han ingen henvendelser har fået?

Carl Aage Møller kender, som medlem af det etiske udvalg, punkt 3. i DFH's etiske retningslinjer. Disse tillader ikke at ændre status på frimærker, uden at dette oplyses.

Carl Aage Møller forsvare sig med, at det er almindeligt kendt, at hængsler kan falde af, eller sidder så løst på gamle danske kvadrater at de kan fjernes uden at efterlade nogle synlige spor. Dette er givetvis rigtigt, men det må naturligvis kunne forventes, at Carl Aage Møller benytter denne "almene" viden, når samlere/auktionshuse henvender sig for at få attest på et frimærke, således at ejeren af mærket kan få den rigtige pris for sit mærke, i stedet for at gevinsten havner hos "eksperterne" i toppen af dansk filateli.

Indenfor en kort periode har samme prøver lavet 2 forskellige attester på samme mærke. Den ene viser, at frimærket er hængslet, og den anden at frimærket er postfrisk. Den første attest benyttes overfor frimærkets oprindelige ejer, der får en lav pris for sit frimærke, og den nye attest benyttes, når frimærket sæl-

ges igen, nu til en langt højere pris.

En prøver kan naturligvis tage fejl ved udfærdigelsen af sin første attest og blive nødsaget til at fremstille en ny kort tid efter. Her påtager prøveren sig et stort ansvar, hvis der i mellemtiden er manipuleret med frimærket. Der bør derfor henvises til den tidligere attest, og evt. oplyses at frimærket nu fremtræder uden synlige spor af hængsel.

Punkt 12 i DFH's etiske retningslinjer fastslår: »dersom prøver og sælger er samme person/firma skal der udvises særlig opmærksomhed«. Dette gælder naturligvis også, hvis handelen foregår igennem nært stående personer eller nære samarbejdspartnere.

Danmarks Frimærke Handlerforenings "varemærke", de etiske retningslinjer, er noget, vi samlere værdsætter og ønsker at bevare vores tillid til.

Seneste nyt:

Flere samlere har spurgt hvad denne sag betyder for dem?

DFH's etiske retningslinjer er vist på siden overfor. De er dog kun gældende for DFH's medlemsvirksomheder.

Efter DFH har mistet tilliden til Carl Aage Müller, må du kunne forvente, at objekter solgt med disse attester fremover er i orden, og at salget nu sker på sælgers ansvar.

4. februar oplyste Skanfil A/S, at de havde solgt nogle lot postfriske frimærker, der tidligere har været udbudt som hængslede. Køberne vil blive holdt skadesløse. Dette har Frank Banke Philatelists og så tilsluttet sig.

Hvad er status fra nogle af de øvrige auktionshuse:

Hos Bruun Rasmussen Auktioner A/S oplyser Lars Godske, at nogle af de omtalte hængslede frimærker er købt hos dem, men at de ikke efterfølgende har solgt nogen af dem som postfriske mærker. Dette kan skyldes deres omfattende arkiv - og kontrolsystem.

Hos V-F Frimærker oplyser Anders Bodenhoff, at de har solgt nogle af de omtalte postfriske frimærker, men er nu meget opmærksomme på dette problem. Senest er et indleveret et 4 RBS frimærke med attest fra Carl Aage Müller, med beskrivelsen »uden synlige spor af frimærkehængsel«, dette er returneret til indleverer, da en attest fra Lasse Nielsen på samme mærke viste »spor af hængsel«.

Hos Fyns Frimærkeservice oplyser Bjarne Heck, at de ikke sælger postfriske kvadrater, kun få breve med Carl Aage Müller attester. Så vi er ikke berørt af sagen.

Hos A-Z Frimærker oplyser Henrik Mortensen, at han er meget opmærksom på situationen. Ingen af de omstridte frimærker er solgt af A-Z Frimærker.

Disse 5 auktionshuse er omfattet af de etiske retningslinjer, og er som Skanfil A/S indstillet på at holde samlerne skadesløse, og dermed forlænge den 1 måneds frist som er gældende i ht. pkt. 5.

Auktionshuset A/S i Hørsholm, der ikke er medlem i DFH, har indgivet en politianmeldelse mod Carl Aage Müller, og Torben Mehl oplyser, at de har solgt flere af de omtalte postfriske frimærker og vil holde køberne skadesløse.

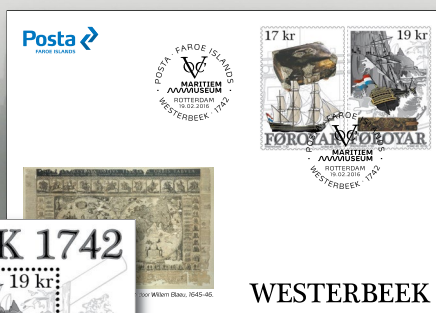
Samler du gamle klassiske breve, skal du være opmærksom på at flere frimærker er påsat kuverten med ny lim, hvilket i ht. tidligere oplysninger fra Carl Aage Müller kan skyldes, at mærket har været taget af og påsat igen, uden dette giver anmærkning i attesterne. Kan dette måske også dække over, at frimærkerne ikke er sammenhørende med kuverten?

Færøske frimærker - februar 2016

Westerbeeks forlis

Udgivelsen illustrerer den enestående historie om fragtskibet Westerbeek fra det Hollandske Ostindiske Kompagni, som forliste ved Lopranseiði ved Færøernes vestkyst i 1742.

Udgivelsen indeholder to enkelte frimærker samt et mini-ark med to frimærker. Derudover udgives en special FDC samt stempel i forbindelse med en event på det Maritime Museum i Rotterdam den 19. februar 2016.

Bestil nemt og bekvemt på [stamps.fo](http://stamps fo)

Posta Stamps
Óðinshædd 2
FO-100 Tórshavn
Færøerne

Tel. +298 346200
stamps@posta.fo

Køb frimærker på
www.stamps.fo
CN-DE-DK-ES-FO-FR-UK

Posta
FAROE ISLANDS

FRIMÆRKEBUTIKKEN

www.fb-net.dk

Theis Jørgensen
Torvegade 16A
4640 Faxe
Danmark

Tlf.: +45 32 595 596
E-mail: info@fb-net.dk

Besøg vores
omfattende hjemmeside
med
frimærker og postkort.

Søger du noget? Se på
www.egefrim.dk

www.rasch-frimaerker.dk

Se vor hjemmeside
med masser af tilbud på
breve, enkeltmærker,
samlinger og partier.
Alt tilsendes portofrit.
H.J. Rasch
Svendborgvej 106 C
5600 Faaborg
Tlf. 62 61 44 00

FILATELISTEN FRIMÆRKEHANDEL

Køb · Salg · Vurdering

Hos **FILATELISTEN** føler du dig velkommen
uanset om du lige er begyndt at samle eller du
bevæger dig på udstillingsniveau.

Jeg lagerfører:

Frimærker fra mange lande med
hovedvægten på Skandinavien og Vesteuropa
herunder såvel enkeltmærker som kg-varer,
pakker og samlinger.

Tilbehør fra

DAVO, HAWID, LEUCHTTURM,
LINDNER, MORLEY BRIGHT, SAFE,
STENDER og SCHAUBEK
til konkurrencedygtige priser.

Abonnementer på frimærker og tillægsblade.

Stort udvalg i kataloger
og filatelistiske håndbøger.

Jeg opererer ikke med faste urealistiske
rabatter på katalogpriserne, da mine
udsalgspriser afhænger af materialets kvalitet
og sjældenhed og objektets anskaffelsespris.

Det jeg ikke har på lager kan som
regel hurtigt skaffes fra mine velforsynede
leverandører i ind- og udland.

Vel mødt hos

FILATELISTEN FRIMÆRKEHANDEL

Hostrups Have 60, 1954 Frederiksberg C
Tlf. 35 39 57 47 · Telefax 35 39 57 47
Bus 2A og 18 til Falkonér Allé/Godthåbsvej

Butikken er åben
mandag-torsdag kl. 10-17.30,
fredag 10-18 og lørdag efter aftale.

www.stamps.dk

1000-vis af breve/postkort
til faste priser, samt 2 ugentlige
online-auktioner.

Posthistorie- og hjemstavns-
samlinger søges.
Ring og få et uforpligtende tilbud.

Fyns Frimærke Service

v/Bjarne Heck. Tlf. 62 63 24 24
E-mail: stamps@stamps.dk

Samleren

Specialbutik med Europas
største udvalg af samlertilbehør

KABE

schaubek

Leuchtturm

LINDNER
Das Original

SAFE

MICHEL

SCOTT

Samleren
Rosenørns Allé 42
1970 Frederiksberg C
Tlf. 35 36 82 42
E-mail: samleren@album.dk
www.album.dk

Roskilde Mønt- & Frimærkehandel ApS

Se vores webshop på:

www.roskildeonline.com

Algade 28 • 4000 Roskilde • Tlf. 4636 7419
roskildefrimont@hotmail.com

FRIMÆRKS-NETTO

SAFE

www.frimarksnetto.se

SAFE

www.safealbum.dk

Butik i Helsingborgs centrum, 2 min. fra Scandlines færger.
Bruksgatan 30, SE-252 23 Helsingborg.
Tlf. (+46) 42 14 49 82
E-mail: info@frimarksnetto.se

posten

Norske frimerker

posten.no/frimerkebutikken

De sejlede restauranter

Af Leif Ørndorf

De sejlede restauranter har deres egen historie. På færgerne som har forbundet landsdele og øer og skabt samkvem med vore nabolande, og på de oceangående skibe som har gået i rutefart til fjerne himmelstrøg. Denne historie er naturligt nok mangesidet og omfattende, og jeg har derfor valgt at nøjes med at skildre uddrag af den, illustreret med materiale fra min samling.

Ill. 1 - Postkort udgivet med tilladelse fra Turistforeningen. Motivet er formentlig fra Storebælt.

Restauranterne var indtil nyere tid klasseopdelte: 1. og 2. classes rejsende havde deres egen separate spisesalon, og senere fik 3. classes rejsende deres. Der var en afgrund til forskel på de fornemme saloner, hvor den økonomisk velstillede del af befolkningen kunne leve et opulent liv, i skærende modsætning til de beskedne forhold, de rejsende på 3. klasse måtte tage til takke med.

Senere blev restauranterne opdelt i 1. klasse og fællesklasse. Helt fra postdampernes tid har der foregået servering. Det fortsatte hos Statsbanerne, hvis restauranter på færgerne blev drevet af forpagtere. Naturligvis var der også restauranter på de private rederiers skibe, som også overvejende blev drevet af forpagtere.

Arbejdet på tidligere tiders hjuldamper kunne være en barsk oplevelse. De var i stille vejr en drøm at sejle med. Ingen motorstøj, og damperen gled i stille vejr som en svane, helt lydløst over vandet. Var der bølgegang, var det en helt anden sag. Hvis det ene skovlhjul kom op over vandet og ingen modstand havde, roterede det i en rasende fart og gennemrystede hele skibet. I sådanne tilfælde krævede det sin mand både i restauranten og i køkkenet. Det turde være overflødigt at nævne, at det har kostet mangt en tabt serveringsbakke.

Arbejdet på færgerestauranterne var ikke en dans på roser i tidernes morgen. Lange vagter og ofte kun lidt søvn. Det var i bogstaveligste forstand de trætte fødders tid. Arbejdet var ofte en blanding af serverings- og rengøringsarbejde. I løbet af 1930'erne blev forholdene for personalet bedre. Der blev

indgået overenskomst med Foreningen af Restauratører under Statsbanerne (færgeoverfarterne) og med DFDS. Bl.a. fik tjenerne garanteret en mindste omsætning, indført 7 dages ferie med godtgørelse (efter ét års ansættelse), samt dagpenge ved sygdom.

Restauranterne ombord blev oprindeligt drevet som en restaurant på landjorden. Der var kokke, koksmæther (i ældre søfart benævnelsen på kokkens medhjælper) smørrebrødsjomfruer, opvaskere, buffister, tjenere, samt overordnet personale, og alt blev forarbejdet ombord af køkkenpersonalet.

Og udviklingen gik sin gang: I løbet af 1960'erne var der efterhånden indrettet cafeterier på stort set alle færger.

Storebælt

Ill. 2 - Ombord på en af de to hjuldamper, "Korsør" eller "Nyborg", der blev leveret i 1883. På dækket ses en del af mandskabet, bl.a. kokken der ses tv., og en tjener der ses th.

Der var jernbanefærger mellem Korsør og Nyborg fra 1883 til 1997, da Storebæltbroen blev åbnet for jernbanetrafik. Bilfærgerne kom til i 1930. I 1957 blev der etableret en ny overfart for bilfærger mellem Halsskov og Knudshoved. Sejladsen ophørte i 1998, da den nye bro blev åbnet for biltrafik.

Ill. 3 - Den eksklusive spisesalon på S/F Christian IX fra 1908 er bevaret på By og Overfartsmuseet. Så fornemme forhold oplevede den 3. classes rejsende aldrig. (Foto: Leif Jørgensen)

Restauranterne på Storebælt havde kun gæsterne til bords i godt en time. Derfor måtte alt være velorganiseret, for ekspeditionerne skulle afvikles lynhurtigt. Mange rejsende var ofte bange for, at de på den korte overfartstid ikke kunne nå at få, hvad de havde bestilt. Det var nu ikke noget problem for det rutinerede personale at nå det hele.

To af de kendte restauratører på Storebælt var Werner Schwartzlose og Ronald Larsen.

Ill. 4 og 5 - Tv. Werner Schwartzlose. Th. nyere postkort med den berømte Storebælts-kaffe. Det var Schwartzlose, der blev sammenkædet med den berømt/beryggede Storebælts-kaffe, som efter sigende slet ikke var så dårlig, som rygter gjorde den til.

Werner Schwartzlose, en af Danmarks navnkundige restauratører, havde en fortid som tjener og inspektør på Storebælts-Overfarten, som banegårdsrestauratør i Bramminge, Horsens og Fredericia, inden han i 1947 blev restauratør på Storebælts-Overfarten. Da Færgefarten måtte deles i 1956, overtog Schwartzlose Halsskov-Knudshoved overfartens restauranter; men fra 1960 overtog han igen hele restaurations-virksomheden på Storebælt.

Det var store virksomheder. Restauranterne på bilfærgerne havde i 1957/58 i gennemsnit 190 ansatte.

Om Werner Schwartzlose verserer der en vandrehistorie: En dag i 1950'erne, hvor Schwartzlose er om bord på en Storebæltsfærge, skal han på toilettet. Her ser han en tjener i gang med at vaske snavsede kaffekopper (så de kunne anvendes igen uden at aflevere en bon til buffisten). Han spørger tjeneren, hvorfor han vasker kopperne her. Tjeneren siger: "det her er der sgu penge i". Reaktionen kommer prompte: "Mit navn er SCHWARTZLOSE".

Ill. 6 - I Schwartzloses 'regeringstid' blev bilfærgeren "Broen", grundet bilismens fremmarch, indsat på ruten Korsør-Nyborg i 1952. Fra 1957 Halsskov-Knudshoved.

Ronald Larsen, der var restauratør på jernbanefærgerne på Storebælt fra 1956 til 1960, var en af tidens markante restauratører i Danmark.

Ill. 7 - Ronald Larsen.

Da han overtog forpagtningen var der seks færges, som alle skulle have restaurationspersonale om bord. Den ene, en gammel dampfærge, medførte almindeligvis ikke passagerer men sejlede fortrinsvis med gods og havde derfor kun en smørrebrødsjomfru med af hensyn til besætningen, der havde krav på at kunne købe smørrebrød, kaffe, øl og vand til særlige priser. På det tidspunkt blev hver enkelt færgerestaurant drevet som en selvstændig forretning med eget spisekort, som chefkokken lavede for hver dag i ugen, men det varierede dog fra uge til uge. For at få en rentabel drift måtte dette ændres, så menukortet blev ens for alle færges, passede til årstiden og bestod af retter, der i de forskellige perioder kunne købes til de mest gunstige priser. Ronald Larsen indrettede også et centralkøkken, "Færgegaarden", med pølsemageri og bageri i Korsør. For at begrænse mængden af "rester", altså hvad der dagligt blev til overs af de færdige retter på dagens menukort, f.eks. gryderetter som gullasch og stroganoff, blev menukortet kun skiftet to gange om ugen.

Dengang var der tre saloner på promenadedækket: En 2. classes rygesalon, en spisesalon, hvor der blev serveret varme retter, og en 1. classes rygesalon. I de to rygesaloner blev der serveret smørrebrød, kaffe, kager og drikkevarer af alle slags.

Under dækket var der en salon, der blev kaldt "Hallen". Den

Ill. 8 - Danmarks første færgecafeteria. Det var ikke så lidt af en "revolution" i 1957. (foto 1957)

var ikke åben til daglig; kun i weekender og i ferie- og helligdags trafikken. Salonen var ikke indrettet hensigtsmæssigt, så ekspeditionerne gik tungt og utilfredsstillende. Ronald Larsen indgik derfor i 1957 en aftale med Statsbanerne om, at der på forsøgsbasis blev indrettet et cafeteria i "Hallen" som afløser

for restauranten. Det blev et brag af en succes. De rejsende var yderst tilfredse med det nye tiltag, der også indebar en ikke uvæsentlig omsætningsforøgelse. Efterhånden blev alle færgerne indrettet med et cafeteria under dækket.

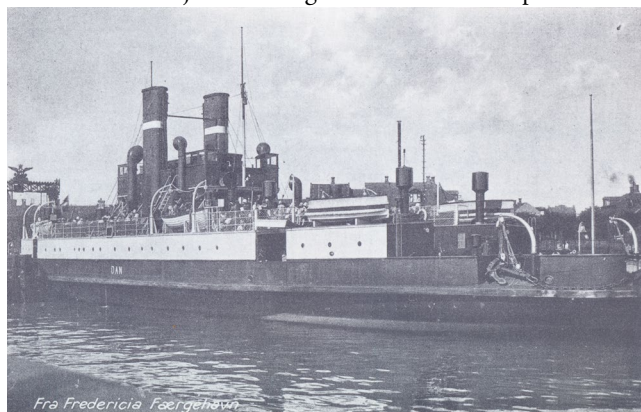
Det var også Ronald Larsen der i 1958 indførte varmeborde med færdigretter i restauranten. Bordene var bemanded med en kok. Denne nyskabelse fik omsætningen af færdigretter til at stige, hvorved ekspeditionerne kunne udføres hurtigere og mere effektivt.

En anden "revolution" han indførte var, at kaffen blev serveret uden tilsætning. Det medførte stor presseomtale i aviserne med vittighedstegninger, vers m.m.

At kaffen til tider var et smertensbarn for restauratør Schwartzlose, er en helt anden historie.

Fredericia-Strib

Danmarks første jernbanefærge blev i 1872 indsat på Lillebælt

Ill. 9 - "Dan" i Fredericia.

mellem Strib og Fredericia. Da det var en kort sejlur, blev det i første omgang vurderet, at det ikke kunne betale sig at drive restaurant på færgerne. Først med indsættelsen af to nye og større dampere i 1920, "Fyn" og "Dan", blev der indført restaurationsdrift på overfarten. "Fyn" kom til i 1920 og "Dan" i 1921. Det var et længe næret ønske fra de rejsendes side, da der ikke altid var tid til at spise i banegårdsrestauranten eller færgerrestauranten, inden rejsen gik videre.

Ill. 10 - Fredericia Færgerestaurant, der var beliggende Norgesgade/Sønder Voldgade, blev opført i 1908.

I Fredericia blev der i 1908 åbnet en decideret færgerestaurant, hvor de rejsende, når der var lange ventetider, kunne nå at indtage et måltid mad, inden rejsen gik videre.

Aarhus-Kalundborg

Da Roskilde-Korsør banen blev indviet 1856, flyttede Postvæsenet dampskibsruten fra Kalundborg-Aarhus til Korsør-Aarhus. Efter 19 år kom der igen en dampskibsforbindelse mellem Kalundborg og Aarhus. Det skyldtes, at jernbanen Roskilde-Kalundborg blev åbnet for drift i december 1874.

Ill. 11 - S/S Niels Holst lægger fra kaj i Aarhus. S/S Niels Holst, bygget i 1908 af B&W, sejlede på Aarhus-Kalundborg ruten fra 1915. De første 3 år med skibets oprindelige navn, S/S Sverige, herefter omdøbt til S/S Niels Holst. Hun blev taget ud af drift i 1936, som det sidste dampskib på ruten.

Ill. 12 - Spisesalen i S/S Niels Holst. Til venstre ses det karakteristiske lange bord. Det var nærmest standard på de ældre danske færges. Mange af os, der ikke er helt unge længere, husker det fra Storebæltsfærgerne.

Masnedø Overfarten

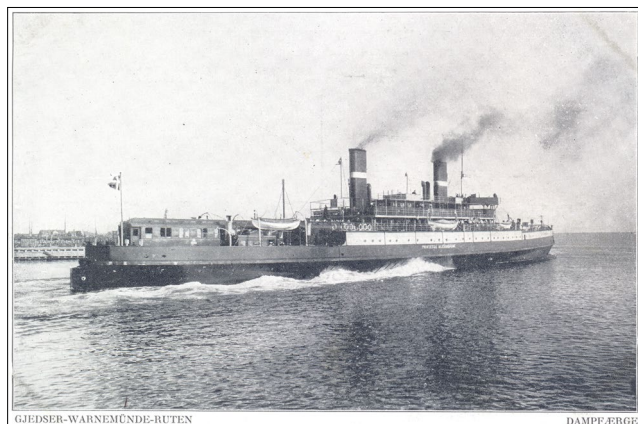
1884 blev der bygget en bro og bane til Masnedø, hvor der blev anlagt en færgehavn. Færgefarten mellem Masnedø og Orehoved ophørte, da Storstrømsbroen blev indviet i 1937.

Gedser-Warnemünde

Ill. 13 - Masnedø-Overfartens Restaurant. På bordene er der dækket op med kaffekopper og flaskeøl. Det skulle gå stærkt, derfor var der altid dækket op i forvejen. Den korte overfartstid levnedes ikke tid til den store kulinariske oplevelse.

I 1886 bliver der etableret en dampskibsrute mellem Gedser og Warnemünde, da begge havne nu havde fået jernbanetilslutning. Jernbanefærgerne kom til i 1903. Tyskerne indsatte "S/S Friedrich Franz den IV" og "S/S Mecklenburg". Fra dansk side blev det "S/S Prinsesse Alexandrine" og "S/S Prins Christian", der blev sat ind på ruten.

Ill. 14 - Prinsesse Alexandrine afgår fra Gedser omkring 1910.

Ill. 15 - Indgangen til spisesalen på Prinsesse Alexandrine.

Ill. 16 - Spisesalen på Prinsesse Alexandrine.

Konkurrencen på Østersøen gik ikke kun på sejladsens varighed. Det kulinariske også en rolle. En avisnotits fra denne periode berettede, at både svenske og tyske rejsende fravalgte Trelleborg-Sassnitz, der havde afskaffet det populære "Smörgåsbord", fordi det gav underskud. Det skyldtes, at de rejsende benyttede muligheden for at proviantere til den videre færd. Da de således ikke kunne få noget at spise, foretrak de rejsende den danske forbindelse over Østersøen. Her kunne restauranten tilbyde de spisende gæster et udsøgt menukort.

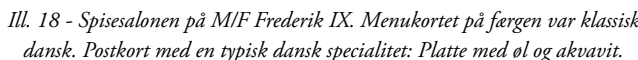
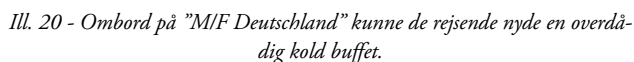
Gedser-Grossenbrode

I 1951 blev ruten Gedser-Grossenbrode indviet. Trafikken til Warnemünde, der kom til at ligge i Østtyskland, var gået meget tilbage. I begyndelsen var det "Danmark", der sideløbende med trafikken til Warnemünde også klarede turene til Grossenbrode.

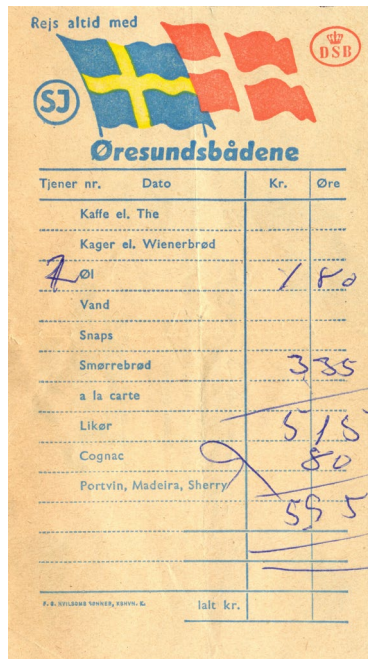
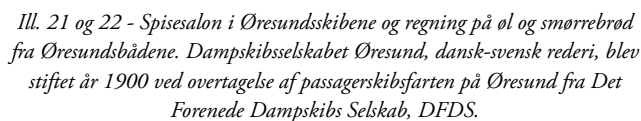

Ill. 17 - Kokken ved den indbydende buffet på M/F Frederik IX.

Tyskerne indsatte M/F "Deutschland" på overfarten til Grossenbrode i 1953. Danskerne indsatte M/F "Kong Frederik den 9." i 1954.

20

Kilder: Roberto Weile, Bernt Skjøtt, Jørgen Bisbjerg, sydspa-
nien.dk, John Poulsen, Jens Bruun-Petersen, Ib V. Andersen,
Morten Flindt Larsen, Ronald Larsen, Mogens Nørgaard
Olesen. Poul Thiesen og Per Alfred Hansen.

Norgeskatalog 2016

Af Holger Vilstrup

Inkarnerede norgessamlere har nok lagt mærke til, at der sidste år ikke udkom noget Norgeskatalog. Det var den første pause i udgivelsen i næsten 50 år.

Kataloget udgives af Oslo Filatelistklubb, der nu igen har løftet den enorme opgave, det er at udgive et katalog i den kvalitet. Alle katalogets illustrationer er i høj kvalitet og i farver.

Der kan næppe herske tvivl om, at kataloget er det bedste Norgeskatalog, der findes på markedet. Kataloget indeholder et udførligt forord, hvor katalogets opbygning og de anvendte filatelistiske begreber forklares grundigt på norsk og engelsk. Der er også lavet en udførlig litteraturliste til brug for de samlere, der vil gå endnu mere i dybden.

Skillsingsudgaven er naturligvis gennemgået udførligt med prisangivelser for postfrisk, ustempelt brugt og på forsendelser. Spørgsmålet om manipuleret gummi, der har været så aktuelt i Danmark er egentlig beskrevet ganske præcis i forordet. Generelt er de norske frimærker nok heller ikke så udsatte som de danske kvadratiske udgaver. Problemerne er nok mere, at mange har prøvet at fjerne stemplerne på Norge nr. 1, der er

et kostbart mærke ubrugt. I 2016-udgaven er gennemgangen ag skillingsudgaven suppleret med en 20 siders artikel om skillingsudgaverne og deres anvendelse. Artiklen er illustreret med en række sjældne breve.

Posthornmærkerne er også gennemgået udførligt. Gennemgangen er suppleret med et tillæg bagerst i kataloget, hvor der er en nøgle til bestemmelse af posthornmærkerne. En god ting, når man i Norge har Verdens længst kursierende dagligserie.

Kataloget indeholder flere ganske udmærkede tillæg. Af tillægene kan fremhæves en artikel om trykkedatoer på moderne mærker, udførlige portotabeller til ind- og udland samt en 12 sider lang gennemgang af de kendte norske stempelforfalskninger. Tillægget giver også nogle generelle tips om, hvordan man ret enkelt kan afsløre mange af de falske stempler. En nyttig viden for samlere af såvel norske som andre landes frimærker.

I kataloget er der også en gennemgang af de forskellige frankeringsetiketter og personlige frimærker. I Norge har det siden 22. august 2006 været muligt at bestille sine egne frimærker. Hvis man bestiller mindst 20 eller 24 ens frimærker kan man få dem trykt i ark eller hæfter med et selvvalgt motiv.

Som det meget rigtigt anføres i kataloget, vil det være umuligt at samle sig en komplet samling af den slags frimærker. Kataloget angiver derfor de 9 forskellige rammetyper, der til dato er udgivet. De er alle noteret i kataloget til "fra" 5 kr. for et brugt mærke og til "fra" 20 kr. for en hel forsendelse. Dernæst nævnes det, at man samler disse mærker med forskellige temaer. Det oplyses således, at Det Norske Filatelistforbund har lavet en fortegnelse over personlige frimærker lavet i forbindelse med filatelistiske begivenheder. Om dette samlerbegreb vil slå an, kan kun tiden vise. Man kan nu godt have sine tvivl. Kataloget er på 480 sider og koster ved køb i Norge 375 kr. Kan varmt anbefales enhver norgessamler.

Nå skal vi levere dobbelt så bra – i hele Norden.

Ill. 1 - Katalog PF 5. Ubrugte privatmærker fra 5. serie. Anvendt som firmareklame fra det norske postvæsen. Ifølge teksten på arket med de 2 mærker er de foræret væk til publikum.

Færøerne

Færøerne og filateli

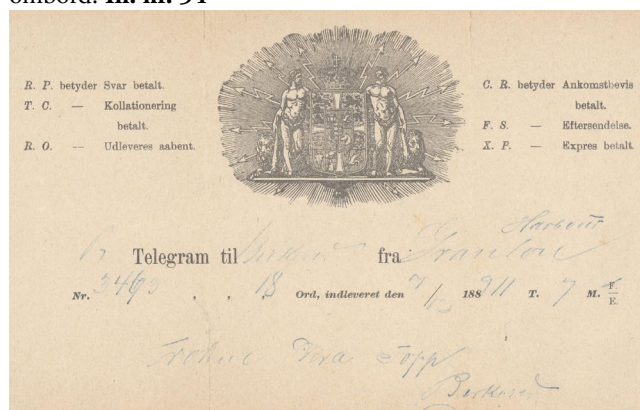
Fortsættelse 3. periode: 1888 – 1918

Af Flemming Petersen

Milepæle i Færøsk filateli

1888. 1. oktober blev taksten for postkort nedsat, lokalporto 3 øre og landsporto 5 øre. Pakker max. 2 pund 16 øre, 2-5 pund 24 øre og 5-10 pund 32 øre. Øvrige takster fremgår af postloven side 7 og 8.

1889. Telegram sendt fra Granton i England som postskibet anløb på sin rute fra Trangisvaag til København for at tage kul ombord. **Ill. nr. 54**

Ill. 54 - Telegram nr. 3463 fra Granton Havn i England indeholdende 18 ord, dateret den 7. december 1889, sendt til pastor Emil Brauns kommende hustru fruken Dora Topp i Birkerød. Der kom først telegraf på Færøerne i 1906.

Ill. 55 - Adressebrev for pakke med angiven værdi kr. 328,42. Pakkens vægt er 1 pund og 6 kvint, takst 0 - 2 pund = 16 øre. Der betales 10 øre for optælling af pengene, 32 øre for angiven værdi og 4 øre for en kvittering. Taksttabellen i postloven nævner kun 16 øre for værdi indtil kr. 200,-.

1890. Thorshavn, Trangisvaag og Klaksvig modtager hver et skibsstempel, til brug på skibsbreve fra Island. **Ill. nr. 30.**

1892. Vejledning for postførere på Færøerne udkommer i 1892 i 2. udgave på 12 sider. (nytrykt af Hafnia 1976). Den væsentligste ændring er, at Færøerne nu er opdelt i 3 post-distrikter. Internt kan benyttes lokalportotakst, men mellem distrikterne afregnes landsportotakster. Foregår postførernes transport med båd haves vægten for pakker til max 5 pund.

1894. 1. marts skriver Pastor Emil Braun på Süderø til sin kære Dora, »I Kvalbø hørte jeg, at der var kommet skib fra Thorshavn til Tvøroyri, og flux skikkede jeg et bud afsted efter de breve, der naturligvis måtte være til mig. Skydsen kom imidlertid hjem igen nynnende på den velkendte strofe "så skrev han til sin lille ven, men han fik intet brev igen", jeg måtte af med 2 kr. i skydspenge«.

1896. Islands Landskasse etablerer en ny postrute imellem Island og København samt sommerture fra Leith og Liverpool.

1901. Pakke med angiven værdi sendt fra Klaksvig den 23. maj 1901 til postmester Andersen i Valby. **Ill. nr. 55.**

Ill. 56 - Den 1. juli blev der oprettet 8 nye brevsamlingssteder, der hver modtog et stjernestempel, da kun postkontorerne benyttede datostempler. Postkort med »Kvalbo« stjernestempel, datostemplet på postkontoret og vide-resendt til København.

Ill. 57 - Thorshavns nye postkontor fra 1906. Fot. A. Brend. J. Lützen, Thorshavn.

Ill. 58 og 59 - Kong Frederik VIII og kronprins Chr. X kom til Færøerne den 24. juli 1907. Kongeskibet ses ligge til kaj i Tveraa, med den næsten færdige kirke i baggrunden. Kirken fra Norge blev færdigbygget i 1908. Kirken havde været rejst og adskilt i Norge, for herefter at blive sendt til Færøerne. Kirken blev købt og betalt af byens to driftige købmænd.

1903. 1. juli udvidede postvæsenet sin tilstedeværelse på Færøerne betydeligt ved at oprette 8 nye brevsamlingssteder under de eksisterende posthuse. Thorshavn – Sand – Midvaag – Vestmanhavn – Ejde – Str(æ)nder.

Trangisvaag – Vaag – Hvalba. **Ill. nr. 56.**
Klaksvig – Fuglefjord.

1904. 1. juni. Postudvekslingsstedet Sand bliver sat i forbindelse med København K, inkl. Penge og Pakkepostkontoret. (II 4089)

1904 Sydruten: Postfører Johannes Christiansen anskaffer i efteråret en postbåd, »Ragnhild«, der sejler hver 14. dag. Der sejles også i perioder til Nolsø. Senere med båden »Rosa« en gang ugentligt til Skopen.

1906. Thorshavns nye posthus bliver taget i brug. **Ill. nr. 57.**

1907. Kongebesøget i Tveraa på Færøerne. Kirketårnet er endnu ikke færdigbygget. **Ill. nr. 58 og 59.**

1908 1. april åbnede brevsamlingssteder i Solmundefjord på Østerø og kollefjord på Strømø, begge underlagt Thorshavn postekspedition.

1908 1. april blev brevsamlingsstedet Strænder nedlagt.

1908 1. maj etableres nyt brevsamlingssted i Skopen på Sandø, underlagt Thorshavn postekspedition.

1908 1. maj. Brevsamlingsstedet Fuglefjord blev underlagt Thorshavn postekspedition i stedet for Klaksvig.

1908 7. maj. Postekspeditør, Kammerassessor C. C. Danielsen i Thorshavn ansættes som postmester.

Ill. 60 - 5 øre helsagsbrevkort annulleret med datostemplet Vaag. Sendt til Sandø under Thorshavn postekspedition. Takst landsporto.

1908. 23. juli udnævnes J. M. Jacobsen til postekspeditør i Vaag, der ændres fra brevsamlingssted til en postekspedition den 1. aug og modtager det 4. færøske datostempel **Ill. nr. 60.** **1908.** Thorshavn Mælkeforsyning A/S fik dampskibet »Ruth«, der blev benyttet til privat post og varetransport. Der blev anskaffet et privat stjernestempel »Ruth«, som ikke kendes på postale brevforsendelser men på et fragtmærke og nogle løse frimærker.

1909 Fangsten af større hvaler var en vigtig indtægtskilde. Postkort visende hvalstationen Kollefjord. **Ill. nr. 61.**

1910. Thorshavn får sit første postbud. (Thomas Hansen)

1913. Fartplanen for dampskibsselskabet Thore viser, at der benyttes 5 skibe, og at Thorshavn, Trangisvaag og Vaag anløbes, men også andre stationer når tilstrækkeligt gods anmeldes.

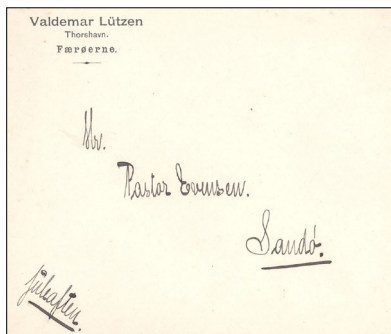
1914. 1. april åbnede brevsamlingssteder i Viderejde og Norddeple under Klaksvig postekspedition. Samtidig åbnedes en postrute med moterbåd fra Klaksvig – Haraldssund - Skard - Mule - Viderejde - Norddeble (Kvannesund)

1914. Kontrakt fra Klaksvig. Der ansættes en ekstra postfører fra 1. juli. Rute et 4 ½ mil og rute to 1 ½ mil. Postføreren skulle medbringe max 30 pund post. Posten udveksles hos skydsskafferen, postudveksleren eller hos en eller flere beboere, der anvises. Regler for benyttelse af skyds er ligeledes angivet.

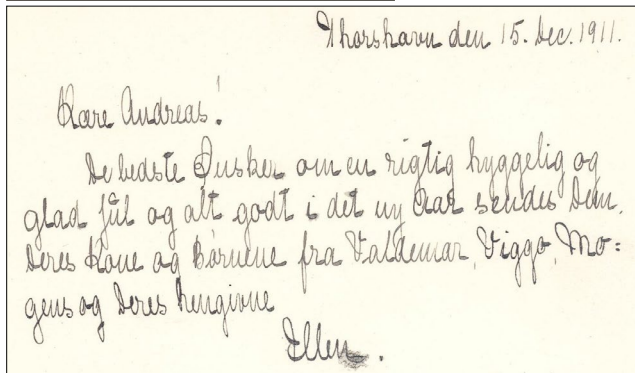
1916 1. august åbnede brevsamlingsstedet Sørvaag Lokale forsendelser.

Ill. 61 - Postkort fra hvalstationen Kollefjord, hvor Einar Mikkelsen ankrede op for at få forsyninger med på sin Alabama ekspedition til Grønland.

Ill. 62 og 62a - Julehilsen fra Ellen Lützen i Thorshavn til Pastor Evensen på Sandø. Brevet er ufrankeret og privat befordret med »Skyds«.

Ill. 63 og 63a - 2 øre korsbånd helsag med vandmærke omvendt krone, opfrankeret med 1 øre. Taksten for tryksag lokalporto var 2 øre i Danmark, men er ikke nævnt i postførenes vejledninger og her frankeret som brevkort. Afsender »Suderö Syssel« stemplet i Tranisvaag den 24-2-1913 og sendt til Sandvig på Suderö.

1911. Privat »Skydsbrev« fra Ellen Lützen til Pastor Evensen på Sandø, påskrevet Juleaften. Ill. nr. 62 og 62a.

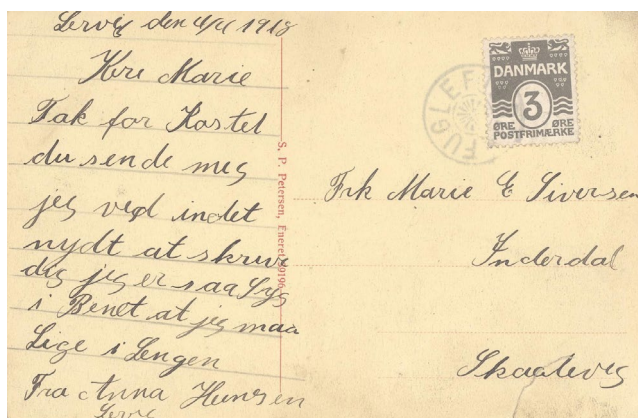
1913. Opfrankeret helsagskorsbånd fra Tranisvaag. Ill. nr. 63 og 63a.

1918. Postkort sendt lokalt i Thorshavn postdistrikt.

Ill. nr. 64 og 64a.

Frimærkemotiverne

Efter år 1900 stiger mængden af filatelistisk materiale fra Færøerne betydeligt, og mange samlere ønsker at supplere deres samlinger med frimærker og breve brugt på Færøerne. Bl.a. kongeudgaverne er meget populære. UPU's medlemslande havde forskellige valutaer og UPU anbefalede, at taksten på de mest benyttede forsendelser kunne

Ill. 64 og 64a - Postkort fra Lervig på Østerø. Annulleret i Fuglefjord der blev underlagt Thorshavn postdistrikt fra 1908. Postkortet er frankeret med 3 øre lokalporto og sendt til Skaalevig på Østerø. Motivet på postkortet viser Fuglefjord. S. P. Petersen nr. 39196.

Ill. 65 - Våbentype udgaven fra 1882.

Ill. 66 - Christian IX udgaven fra 1904.

Ill. 67 - Frederik VIII udgaven fra 1907.

Ill. 68 - Christian X udgaven fra 1913.

kontrolleres ved blot at se på frimærkernes farve. Frimærkerne til udlandsportoen havde følgende farver:

- Tryksager laveste vægttakst »Grøn«.
- Postkort »Rød«.
- Breve laveste vægttakst »Blå«.

Ved takststigninger udkom nye frimærker, så farverne på frimærkerne fortsat gav mulighed for at se, om brevene var korrekt frankerede.

1. Våben type. **Ill. nr. 65.**
2. Chr. IX. **Ill. nr. 66 og 67.**
3. Frederik VIII. **Ill. nr. 67.**
4. Christian X. **Ill. nr. 68.**

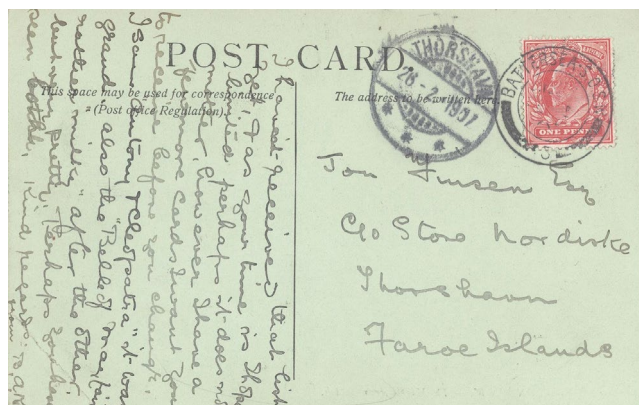
Hvor usædvanligt det end lyder, var der ingen portostigninger på disse takster fra 1875 til 1918.

Bølgelinjetyper fra 1905 udkom ikke i disse UPU farver. Først i juni/juli 1912, kort tid efter Frederik VIII's pludselige død, udkom disse i 5 øre mørkgrøn, 10 øre karminrosa og 20 øre mørkblå. **Ill. nr. 69.**

Postkort fra England til Thorshavn, frankeret med udlandstakst, en penny rød. **Ill. nr. 70.**

Ill. 69 - Bølgelinietype udkom fra 1905 men først i UPU farver i 1912. Postkort sendt som tryksag fra Thorshavn til Schweiz i 1913.

Ill. 70 - Postkort fra Battersea i London til Store Nordiske i Thorshavn.

Adressebreve mv.

Adressebreve er i dag samleværdige på lige fod med breve og kan udvise flotte variationer af frimærker.

Ill. nr. 71. Adressebrev for pakke sendt fra Norddeble i Klaksvig distrikt til København i 1905. Frankeret med frimærker i våbentypen.

Ill. nr. 72 og 72a. Adressebrev fra Sand via. Thorshavn til København i 1905. Frankeret med en blanding af våbentype og Chr. IX frimærker.

Ill. nr. 73. Adressebrev fra Sand via. Thorshavn til København i 1906. Frankeret med Chr. IX frimærker.

Ill. nr. 74. Adressebrev fra Sand transitstemplet i Thorshavn den 10-3-1909. Frankeret med Frederik VIII frimærker.

Ill. nr. 75 og 75a. Pengebrev fra Lervig over Fuglefjord – Thorshavn til København. Frankeret med Frederik VIII frimærker.

Ill. nr. 76. Adressebrev for pakke, 1 ½ kg, fra Thorshavn til Ry i Jylland. Frankeret med 20 øre bølgelinje frimærke.

Ill. nr. 77. Adressebrev for 3 pakker a. 5 kg sendt fra Solmundefjord via. Thorshavn til København i 1915. Frankeret med Christian X frimærker.

Ill. 71 - Adressebrev for pakke på et pund. Takst landsporto, 15 øre. Pakker er bragt fra Norddeble til Klaksvig. Det ene 5 øres Frimærke er markeret og ustemplet og kunne benyttes igen.

Ill. 72 og 72a - Adressebrev for pakke et pund med angiven værdi 70 kr. Stjernestemplet i Sand, transitstemplet i Thorshavn den 16-12-1905 og ankomststemplet i København den 23-12-05. Takst 15 øre med tillæg 10 øre for angiven værdi. Chr. IX første udgave.

Ill. nr. 78. Lokalt adressebrev for pakke fra Tjaldur apotek til Sørvaag. Frankeret med Chr. X frimærker.

Næste artikel vil vise klip fra perioden 1918 til 1922, der var præget af usædvanligt mange ændringer af portotaksterne, halvering af 4 øres mærker og Færø provisoriet 2/5 øre.

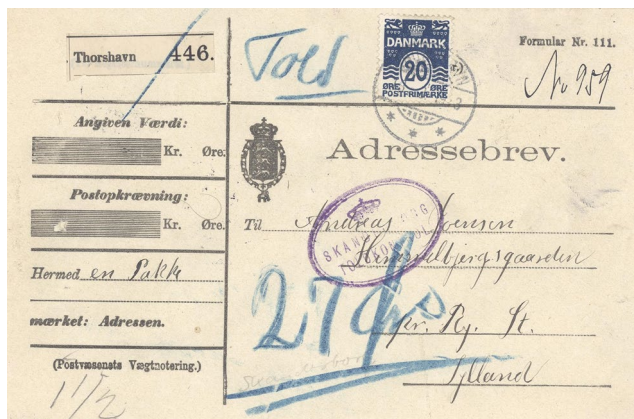
Ill. 73 - Adressbrev som ill. nr. 72 med Chr. IX anden udgave transitstemplet i Thorshavn den 16-11-1906. På bagsiden er med blåkridd noteret England, og ankomststemplet er fra 24-11-06.

Ill. 74 - Adressbrev fra Sand til København. Frankeret efter de nye takster fra 1. juli 1908. Pakkens vægt 1 1/2 pund, takst 20 øre, angiven værdi steget til 15 øre.

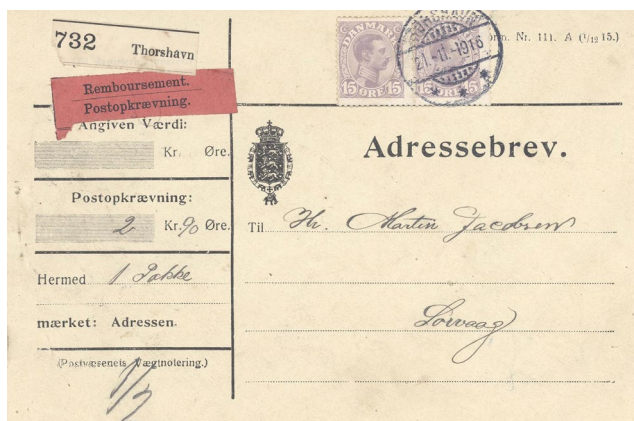
Ill. 75 og 75a - Pengebrev fra Lervig til København. Frankeret med Frederik VIII Frimærker. Brevtakst 10 øre og tillæg for værdiangivelse 15 øre. Ankomststemplet Københavns Pengepostkontor den 28. januar 1911.

Ill. 76 - Adressbrev for pakke fra Thorshavn. Korrekt frankeret med 20 øre bogelinde. Der er opkrævet særlig told på kr. 27 øre indført pga. krigen.

Ill. 77 - 3 pakker sendt fra Solmundeford til København. Oprindeligt frankeret med 5 stk. 20 øres frimærker. Et frimærke er aftaget af »Ato« og udskiftet med et 10 øres frimærke, så portoen på 90 øre kom til at passe. Pakkerne er kontrolleret af toldvæsenet, da der var indført restriktioner under krigen og påstemplet »Toldfrit«.

Ill. 78 - 1/2 kg. pakke sendt lokalt fra Thorshavn til Sørvaag. Takst 15 øre og 15 øre tillæg for postoprævning. Frankeret med parstykke 15 øre Chr. X matilla.

Stort udvalg

i gamle frimærker, breve,
postkort, samlinger, dubletlagre,
kartoteker og rodepartier.

Alt prismærket og salgsklart.

Åbningstider: dagligt 12:00 - 17:00,
torsdag lukket. Lørdag 10:00 - 14:00

Velkommen til!

Hele dødsboer og restboer
købes, afhentes
og betales omgående.

Østerbro Frimærkehandel

Store Kongensgade 116

1264 København K

Tlf. 35 38 42 42 / 39 63 66 00

E-mail: oesterfrim@mail.dk

LANDESAMLINGER udstykkes og sælges billigt.

258 lande.

Ca. 41.000 forskellige udgaver.
Fra Aden til ØvreVolta.

Kun SEK 3 pr. Michel-€.

Desuden 5-15 pct. rabat ved større køb.

Forlang lister over de lande du er
interesseret i.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

MOTIVER

Arkæologi, berømte personer, biler, blomster,
boksning, cykler, dyr, skibe, fisk, sommerfugle,
flyvemaskiner, folkedragter, Frimærker på
Frimærker samt FN-UPU, fugle, hunde, jul, tog,
landkort, katte, kunst, ligemidler, musik, mønter,
Nobel, olympiade, religion, krybdyr, ridesport
rumfart, Røde Kors, spejder, sejlsport, svømning,
muslinger, sport, teater, uniformer, heraldik
o.m.m.

100 forskellige motivgrupper. 41.000
forskellige udgaver. Forlang lister.

Billigt! Kun SEK 3 pr. Michel-€.

Desuden 5-15 pct. rabat ved større køb.

K-E Svensson,

P O Hallmans gata 17,

112 69 Stockholm.

e-mail: svenssonkarlerik44@gmail.com

Odder Frimærkehandel

Jørn Jensen - Odder

KØB OG SALG AF FRIMÆRKER

**Se vores webshop jjo.dk
Opdateres dagligt**

CHRISTIANS LUND 49 - 8300 ODDER - TLF. 8654 4908 - MOBIL 2819 7987

EMAIL: hovedmail@jjo.dk - www.jjo.dk

**vi HALVERER
normal salæret
på indleveringer
over 10.000 kr!**

Skanfil Auksjoner halverer nu normal
salæret på alle indleveringer frem til
og med 30. juni 2016. Fra 20 % til **10 %!**
Dette gælder for alle indleveringer med
en samlet værdi på mindst 10 000 norske
kroner. Undtaget er specielt voluminøse
indleveringer. Skynd dig at levere dine
samlergenstande til et af vore afdelings-
kontorer i København eller Århus.

Skanfil København: Frederiksborggade 41, 1360 København K.

Tlf.: 20 91 10 37. Mail: kobenhavn@skanfil.no.

Skanfil Århus: Anker Jensens Vej 4, 8230 Åbyhøj.

Tlf.: 41 99 02 99. Mail: arhus@skanfil.no.

SKANFIL
Danmark as

www.skanfil.dk

JULEMÆRKER

Julemærker

Af Poul Høj (Formand for Foreningen Julemærkesamleren)

I 1941 julemærket med motiv af Kong Christian den X til hest er tegnet af den danske kunstner Kai Louis Jensen. Det er et julemærke fra krigstiden, trykt hos Kruchow-Waldorff. Med et mærke fra krigstiden mener jeg, at mærkerne indeholder mange forskydninger – forskydninger af randen, forskydninger af teksten og forskydningen af Kongens monogram.

I 1941 brugte firmaet Crome & Goldschmidt, som de havde gjort i 1939 og 1940, et frankostempel med en julestjerne og teksten Jul 1941. Crome & Goldschmidt var de første, der fik Julemærkekomiteens tilladelse til brug af frankostempler. Efter 1941 skal vi frem til 1985, hvor frimærkebladet Skilling genoptog denne tradition.

Ill. 1 Frankostempel 1940.

Julemærket 1941 findes også med en usædvanlig farve sammensætning – mærkerne er grå eller blå eller grønne inden for mærkets ramme. En sensation er det dog ikke, da der er tale om, at Søndergårds Bogtrykkeri i Odense havde påført farverne. Måske for sjov, men mærkerne er eftertragtede, og postale forsendelse med mærkerne er særdeles eftertragtede.

Ill. 2 - Mærkerne fra Søndergårds Bogtrykkeri.

Julemærket 1941 blev ikke udsolgt, og hvorfor nævner jeg nu det. Det gør jeg, fordi 1942 julemærket blev udsolgt og 'folk' begyndte at anvende 1941 julemærket på forsendelser i julen 1942. Disse forsendelser er eftertragtede blandt samlere. Hvorfor? Kan I berettiget spørge, og svaret er, at sådan forholder det sig. Det er umiddelbart det eneste år, hvor det er accepteret af samlerne som samleværdigt.

Ill. 3 - 1941 sendt i 1942

Håber I læsere har fået lidt inspiration til at gennemgå Jeres julemærker. Der ligger mange gode timers arbejde foran Jer. I næste nummer vil jeg fokusere på 1951 julemærket og provisoriet 1951. I ønskes alle en forsat god frimærkesæson, og husk julemærkerne.

AUKTIONSHUSET.COM

HØRSHOLM

Vi afholder online frimærkeauktion hver måned,
samt to årlige traditionelle auktioner.

Indleveringer søges til vores kommende auktioner:

Bedre enkeltmærker, breve og postkort,
samt større samlinger og partier.

Kontakt Torben Mehl for en gratis og uforpligtende vurdering:

Telefon 20 42 69 40 eller tm@auktionshuset.com

Auktionshuset A/S • Ved Klædebo 17 • 2970 Hørsholm

UDSTILLINGER - MESSER ARRANGEMENTER 2015

Udstillinger / Messer

12. - 14. maj:

Frimærkemesse, Essen.

19. - 22. maj:

Paris-Philex

14. - 17. september:

Autumn Stampex, London

27. - 29. oktober:

Briefmarken Börse, Sindelfingen

5. - 6. november:

"TAK 16". National Frimærkeudstilling. Birkerød.

5. - 6. november:

"Frimærke, Brev & Postkort Messe 2016" Frederiksberg.

Diverse

9. oktober:

Brev- og Postkort byttedag, Frederiksberg Frimærke Forening og Dansk Postkortsamler Klub holder den årlige byttedag, VOC, Gl. Jernbane vej 25, 3. sal. 2400 Valby.

5. - 6. november:

Postverk Føroyar markerer og fejrer sit 40 års jubilæum i forbindelse med "Frimærke, Brev- og Postkort Messe 2016". En vigtig del af denne fejring bliver en særudstilling af færøsk filateli. Samlere fra ind- og udland er inviteret og deltager med spektakulære samlinger, ligesom der bliver inviteret til at vise samlinger med nyere udgivelser, temaer, varianter mv.

Kontingentbetaling 2016. Sidste udkald.

Det hjælper, og det går bedre end sidste år, men det er ikke godt nok endnu. Der er stadig ca. 50 medlemmer, der mangler at betale deres kontingent. Hvis du skal have tale- og stemmeret på generalforsamlingen og undgå at få en rykker med gebyr, så er det nu, du skal i netbanken eller på posthuset.

Vh.

Kassereren, FFF.

Tysklandsgruppen

Medlemmerne i FFF's Tysklandgruppe holdt deres første møde 15. februar. Formålet med gruppens arbejde blev drøftet. Hvor dybt i materialet der skal gås indenfor områderne. Hvilke hjælpemidler, herunder litteratur og kataloger, der findes, og medlemmernes samle- og kompetence områder. Det viste sig, at der især indenfor elektroniske hjælpemidler er et meget omfattende materiale til rådighed.

Det blev aftalt, at gruppen mødes hver 3. mandag i måneden (vores faste bytteaften i FFF). Mødetidspunktet er kl. 19,00 i kantinen på VUC.

Næste møde afholdes 21. marts 2016 kl. 19,00 hvor vi vil kigge nærmere på "Germania Freds- og Krigstryk og Repräsentative Darstellung des Deutschen Kaiserreichs". Holger Vilstrup vil endvidere præsentere de elektroniske muligheder.

FFF Tyskland er for frimærkesamlere på alle niveauer. Så besøg os endelig på vores møder.

Fra fødselsdagsmødet 7. marts

Billeder af 40- og 50 års jubilarene sammen med formanden.

40 års jubilarene. Fra venstre Niels Bjørn Rasmussen, Jørgen Jørgensen, Erik Vermeij og Bjarne Clausen.

50 års jubilarene, Viggo Lauritsen og Gunnar Knudsen

FREDERIKSBERG FRIMÆRKE FORENING

Storauktion og fødselsdagmøde

Siden sidst har vi afholdt vores årlige storauktion. I næste nummer kommer et fyldigt indlæg fra Martin om dagen og om vores klubauktioner i almindelighed. Her skal fortælles, at det som sædvanligt var en god og udbytterig dag for de mange fremmødte. Stemningen var god, og ind imellem kampen om de gode lots var der tid til en god frimærkesnak og udveksling af ideer og historier. En rigtig FFF dag. Mandag den 7. marts holdt vi vores fødselsdagmøde. 81 år er vores forening nu, og vi har stadigvæk medlemmer, som måske havde deres første frimærkesamling, da foreningen blev stiftet. Traditionen tro var årets 25-, 40- og 50 års jubilarer indbudt til at deltage. Alle tre årgange var repræsenteret, se billederne af dem på side 30, og de 8 jubilarer fik en tale og tak for deres trofasthed fra formanden og de traditionelle gaver. De fortalte lidt om deres frimærker, og selv om intensiteten i samlariet nu er forskellig, fik vi endnu engang bekræftet det, vi alle sammen ved: er man en gang blevet bidt af de små papirlapper, så holder det aldrig helt op igen. Johnny havde, som traditionen også byder, lavet sin filatelistiske tipskupon med 13 af de sædvanlige lette og simple spørgsmål. De tre vindere havde 8 rig-

tige svar!! Når dette nummer af bladet lander i postkassen, har vi afholdt årets generalforsamling, så det er for sent at opfordre Jer til at komme, men vi håber i har husket det, så I ikke skal nøjes med at læse referatet i næste nummer. Det er ikke for sent at opfordre Jer til at deltage i årets sidste store begivenhed, klubkonkurrencen, som afholdes den sidste mødeaften inden ferien, den 25. april. Preben har samlet mange flotte præmier og venter bare på Jeres tilmelding. Den ligger lige til det kolde højreben: "Historiske Personer". Find dem frem og sæt dem op. Giv dig selv oplevelsen og fornøjelsen ved at se nogle af dine frimærker på en ny måde og i en ny sammenhæng, og lad os andre se med. Vi er faktisk flere, som ikke nødvendigvis er konkurrence mennesker, der har haft stor glæde af at vise noget frem under de mere afslappede former i klubben og få reaktioner, kommentarer og gode råd fra de andre medlemmer. Når du så har lavet din ramme og tilmeldt dig, kan du gå ud i drivhuset og se, hvor langt dine læggekartofler er kommet i forspiringen. God fornøjelse.

Venlig hilsen
Bestyrelsen

MØDEPROGRAM

Dagklub:

1. og 3. mandag i måneden kl. 13.00 – 16.00. Vi snakker, bytter og der er en mindre auktion.

Aftenklub:

Hver mandag kl. 19.30, dørene åbnes kl. 18.30. Vi bytter, og på alle almindelige mødeaftener slutter vi med Martins auktion. Gæster er velkomne.

Marts:

21. Dagklub. Åben Bytteaften. Pluk i restsamlinger og køb fra dubletcirkulationen. Arbejdsgrupperne om "Tyskland" og "Danmark stålstickmærker" mødes.

April:

4. Dagklub.
Aftenklub. Finn Bjerregaard foredrag, "Når frimærket bærer budskabet". Udgivelser Nord Vietnam og Viet Cong 1965-75.
11. Aftenklub. Flemming Petersen foredrag. Færøsk filateli 1888 – 1918.
18. Dagklub. Åben bytteaften. Pluk i restsamlinger og køb fra dubletcirkulationen.
25. Aftenklub. Klubkonkurrencen 2016.

September:

Så begynder den nye sæson.

5. Dagklub.
Aftenklub. Velkommen igen. Sommerens fund.

Læs mere om de enkelte foredrag på hjemmesiden:

www.3fff.dk/foredrag

Frederiksberg Frimærke Forening (FFF)

Hjemmeside: www.3fff.dk med aktivitetskalender

FFF - Klubblad: Frimærkesamleren. 6 numre årligt.

Fast mødested: VOC, Gammel Jernbanevej 25, Valby.

FFF - Dagklub 1. og 3. mandag på 2. sal 13-16.
Kontakt Steinar Hansen tlf. 30250142)

FFF - Aftenklub mandage 19:30 til 21:30 på 3. sal.
(3. mandag åben byttedag).

FFF - Auktioner: Martin Christiansen tlf. 23726989 el.
emchristiansen@webspeed.dk,
storauktion: 1-2 gange årligt og mandagsauktioner 3 gange hver måned

FFF - Arbejdsgruppe: »Tyskland« Kontakt Willy Schwaner
tlf. 25672823 schwaner.willy@gmail.com

FFF - Arbejdsgruppe : »Dansk stålstick«
Kontakt Lars Stokbæk tlf. 61662986 lfsfsd@gmail.com

FFF - Arbejdsgruppe: »Grønland/Færøerne«
Kontakt info@3fff.dk eller Flemming Petersen

FFF - Rejseklub: Arrangerer rejser, med partner, i forbindelse med udstillinger i udlandet.
Poul Høj tlf. 24971197 el. piapoul@post.tele.dk .
Per Fæster Sørensen tlf. 20623165 el. perfaester@gmail.com

Formand: Flemming Petersen
tlf. 44 44 34 12 el. info@3fff.dk

Næstformand: Finn Bjerregaard
tlf. 58 85 96 81 el. Terpander@gmail.com

Bogholderi: Ruth Petersen
Tlf. 44 44 34 12, el. info@3fff.dk
FFF - Kontingent Sjælland kr. 400,-. Øvrige kr. 300,-.
Samlever uden blad kr. 200,-
FFF konto nummer: reg. 5023-0001032157

Frimærker på auktion

1933. Hóplug Ítala. Komplet sæt på klip annulleret
med retvendte LUX-stempler REYKJAVIK 9.VII.33.
Vurdering: 12.000 kr.

Net-auktioner hver anden søndag

Hver anden søndag afholdes der net-auktioner fra kl. 18 på bruun-rasmussen.dk.

Traditionelle auktioner i København

Udover de mange net-auktioner afholdes to årlige traditionelle frimærkeauktioner i København.

Kommende auktion på Baltikavej 26. april.

Besøg os på bruun-rasmussen.dk

For yderligere information kontakt venligst:

- I København, Lars G. Jørgensen på lgj@bruun-rasmussen.dk eller 8818 1211.
- I Aarhus, Torben Ringtved på tr@bruun-rasmussen.dk eller 8818 1225.

BRUUN RASMUSSEN

FRIMÆRKER

Baltikavej 10
2150 Nordhavn
Tel 8818 1111

Søren Frichs Vej 34 D
8230 Åbyhøj
Tel 8818 1100

Kommende eftersyn
og auktioner:
bruun-rasmussen.dk

Afsender og varig adresseændring
Frimærkesamleren
Poppel Allé 35, 3500 Værløse
Danmark